

Upravitelstvo: Ljubljana, Kranjčeva ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Inzeratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492. Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455. Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190. Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru št. 100. Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42. Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baumgartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

„Življenje in svet“

Uredništvo:

Ljubljana: Knačjeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. vsak ponedeljek zjutraj. — Naročna se posebej in velja po pošti prejemana Din 4.—, po raznašalcih dostavljena Din 5.— mesečno. Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 66. Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu. Ponedeljska izdaja „Jutra“ izhaja

Nemčija 99% Hitlerjeva

Včerajšnje volitve v Nemčiji so v polni meri uresničile Hitlerjeve napovedi, da ves narod odobrava njegovo politiko

Berlin, 29. marca. r. Tretjič je šel danes nemški narod pod narodno socialističnim režimom na volišče, da tudi formalno izrazi svoje zaupanje režimu in odobri njegovo politiko.

Prve volitve so bile kmalu potem, ko je Hitlerjeva narodna socialistična stranka prišla na oblast, v marec 1933. Če ravno je Hitler dobil takrat absolutno večino, te volitve vendarle niso bile pravi izraz nove Nemčije, ker so takrat vsaj navidezno še obstajale tudi druge politične stranke. Šele druge volitve, ki so se vršile po požigu Rajhstaga in po razpustu vseh drugih političnih strank 12. novembra 1933, se smatrajo za pravi pričetek nemškega narodnega preporoda. Ljudsko glasovanje avgusta 1934, ko je bil Hitler po smrti Hindenburga proglašen za državnega poglavarja in voditelja nemškega naroda, je imelo več ali manj značaj notranje politične manifestacije. Danes je sel nemški narod tretjič na volišče, da izvoli svoje zastopnike v državni zbor.

Kakor pri novembrskih volitvah leta 1933, ko je šlo v glavnem za odobritev izstopa Nemčije iz Društva narodov, igrajo tudi pri današnjih volitvah glavno vlogo znanje politična vprašanja, tako da stopa formalni namen teh volitev, to je izvolitev državnozbornih poslancev, docela v ozadje. Vse volilno kampaňo, ki se je razvijala z neobitajnim pompeno, so prepletali znanje politični problemi v prvi vrsti ponovna zasedba Porenja in končna obnova nemške suverenosti in narodne časti. Slično kakor fašizem, se tudi narodni socializem v kritičnih trenutkih, ko je treba odvrti pozornost širokih množic od notranjih gospodarskih, socialnih in političnih težav, zateka k zunanji politiki in mednarodnim problemom.

Mimo vsega tega pa imajo današnje volitve tako po času, v katerem se vrše, po načinu, kako so zvedene in po namenu, kateremu imajo služiti, večjo važnost od vseh dosedanjih nemških volitev.

Kandidati

V notranjem političnem pogledu je važna in značilna že sama kandidatska lista. Kandidatska lista določila vlada in vodstvo narodne socialistične stranke. Vseh je 1035. Razdeljeni so na več skupin. V prvi skupini, ki obsega okrog 50 imen, so najvidnejši narodno-socialistični prvaki. To listo je sestavil Hitler sam. Na njej so na prvih mestih najozbilnejši Hitlerjevi sodružniki, njegov namestnik v vodstvu stranke Hess ter ministri Frick, Göring in Goebbels. Druga skupina obsega 35 kandidatov s kmetskim ministrom Darreom na čelu. Na tej listi so v glavnem strankini funkcionarji. Tretja lista obsega 975 imen ostalih kandidatov. S tako sestavljeno listo je hotel Hitler gradivati pomen in važnost funkcij, ki jih posamezni kandidati zavzemajo v stranki. Kandidatske so v glavnem uradniki in nameščenci narodno-socialistične stranke in voditelji Hitlerjevskih napadalnih oddelkov. Samo okrog 100 kandidatov je vzetih iz vrst kmetov in trgovcev, a še to so izključno funkcionarji prisilnih stanovskih organizacij. Popolnoma neodvisnih kandidatov je 10 kmetov in 8 delavcev. Kandidatska lista jasno izraža istovetnost stranke in države.

Dosedaj je štel državni zbor 670 poslancev. Pri današnjih volitvah je kandidiralo 1035 kandidatov, ki bodo seveda vsi izvoljeni. Kdo pa bo izmed njih prišel v resnici v nemški parlament, o tem odloča izključno notranji minister Frick, ki bo izmed izvoljenih 1035 kandidatov izbral 670 bodočih državnozbornih poslancev.

Zunanjepolitični pomen

V zunanje političnem pogledu so današnje volitve važne zaradi lokaške krize. Hitler računa, da bo Francija morala popustiti, ko bo videla, da ves nemški narod odobrava Hitlerjevo politiko, odpoved lokaške pogodbe in ponovno vojaško zasedbo Porenja. Na drugi strani pa se vodilni nemški krogi ne upajo, da bo Hitler, oborožen z zaupanjem naroda, lahko pri bodočih pogajanjih popuščal, zavedajoč se, da temu ne bo mogel nihče ugovarjati.

Rekordna volilna udeležba

Pri današnjih volitvah je tudi prvič prišel do izraza nedavno izdani zakon o nemškem plemenu. Nearerji, zlasti židje, danes niso mogli voliti, ker nimajo več volilne pravice, čeprav so nemški državljani. Sprčo ogromne propagande, pri kateri so sodelovale vse državne in zasebne ustanove in ki so jo vneto podpirali tudi katoliški cerkveni krogi, pa računajo, da bodo volilci skoro polnoštevilno prišli na volišče in oddali svoj glas za Hitlerja. Volilci nimajo druge izbire, kakor da ali v celoti odklonijo predlagane kandidate ali pa oddajo svoj glas za listo, kot sta jo predložila vlada in vodstvo stranke. Poskrbljeno je tudi, da bodo oddali svoje glasove tudi vsi v inozemstvu živeči Nemci. Povsod, kjer so večje nemške

kolonije, so urejena posebna volišča, iz sedmih držav pa so prihajali na mejo in tam oddali svoj glas. Vse kaže, da bo udeležba pri današnjih volitvah presegala vse dosedanje ter da ne bo mnogo izpod 100 odstotkov.

„Vol je, kdor ne glasuje“

Berlin, 29. marca. AA. (Havas). Po vsej prestolnici je zavladalo davi že na vse zgodaj izredno živahno življenje. Ulice so bile polne ljudi, ki so se podajali na svoja volišča in se vračali z njih. Kdor je že opravil svojo volilno dolžnost, si je zataknil v gumbnico bel gumb, tako da je že na zunanji pokazal, da je opravil svojo dolžnost. Do večera bodo morali imeti vsi ljudje take znake, ki naj pričajo, da so glasovali in manifestirali svojo vdanost Hitlerju. Volilna propaganda je dosegla večer vrhunec. Povsod so se vršile manifestacije in obhodi. Zanimivo je, da so vlačili v Braunschweigu po cestah vola z napisom: »Vol je, kdor ne glasuje!« Hitler in Göbbels, ki

sta se davi z letalom vrnila iz Kölna, sta glasovala na volišču v neposredni bližini potsdamske postaje. V ostalem so bile volilne skrinjice razpostavljene tudi po vseh železniških postajah in izdani so bili strogi ukrepi, da se potniki, ki bi radi volili, ne zadržujejo. Člani fronte dela so smeli na volišča le, če so imeli posebne izkaznice, ki so jim bile izdane v to svrhu. Na vsakem volišču sta bila postavljena po dva člana napadalnih oddelkov ali organizacije mladih narodnih socialistov, ki sta držala tablo z napisom: »Tvoj glas pripada Hitlerju!« V Berlinu je do 15. ure glasovalo že 70% vseh upravičencev.

Kako so volili v Jugoslaviji živeči nemški državljani

Split, 29. marca. o. Volitev so se udeležili danes tudi skoro vsi v Jugoslaviji živeči nemški državljani. Pred par dnevi je prispel v splitsko luko parnik »Erick Larsen«, ki je bil določen za volišče v Jugoslaviji. Parnik je davi odplul iz Splita v nevttralne vode med otoki Solta, Vis in Hvar, tako da je bil v smislu mednarodnih določb oddaljen od obale najmanj 6 morskih milj.

Nemški volilci so se v teku zadnjih dveh dni iz vseh krajev Jugoslavije zbrali v Splitu. Davi je prispel še posebni vlak iz Zagreba odnosa Beograda. Najštevilnejše je bila zastopana nemška kolonija iz Zagreba, od koder je prišlo 140 Nemcev pod vodstvom zagrebskega konzula. Iz Beograda se je pripeljalo 85 Nemcev, iz Bosne in Hercegovine pa so prispeli sinoči pod vodstvom sarajevskega konzula. Davi je pripeljal v Split tudi nemška trgovinska delegacija, ki vodi pogajanja z Jugoslavijo v Zagrebu. Med nemškimi volilci je bila tudi vojvodinja meklenburška Marija Antoneta, ki stalno živi na Bledu.

Ob pol 10. so se Nemci ukrcali na nemški parnik »Erick Larsen«, na katerega so povabili tudi več jugoslovenskih novinarjev. Ko je prišel parnik, ki je bil ves v zastavah, na velikem jamboru pa je plapolala ogromna nemška zastava s kljukastim križem, na določeno mesto, jih je s poveljniškega mostu

pozdravil voditelj nemških narodnih socialistov v Jugoslaviji Franz Neuhausen, ki je govoril o dolžnostih nemških državljanov in pojasnil način volitev. Vsak volilec je dobil tiskano glasovnico, na kateri je moral, ako je hotel glasovati za Hitlerja, na določenem mestu napraviti križ.

Sam volilni akt se je vršil v salonu parnika. Tu je bila zbrana volilna komisija. Predsednik je bil kapitan nemškega parnika Schröder, člana pa voditelj nemških narodnih socialistov v Jugoslaviji Neuhausen in direktor nemškega gospodarskega ministristva in voditelj nemške trgovinske delegacije Sarnoff. Glasovanje je trajalo skoro dve uri. Glasovalo je skupno 314 nemških državljanov. Predsednik volilne komisije je po končanem glasovanju poslal jugoslovenske novinarje, naj določijo število glasov. Ob pol 8. je komisija začela ugotavljati rezultat ter je ob pol 4. Neuhausen s poveljniškega mostu objavil izid glasovanja.

Skupno je glasovalo 314 nemških državljanov. Za Hitlerja je bilo oddanih 310 glasov, štiri glasovce pa so bile neveljavne zaradi formalnih napak. Volilni rezultat je bil takoj nato po radiu sporočen glavnemu volilnemu uradu v Berlin. Zvečer so se nemški državljani s parnikom vrnili v splitsko luko.

Rezultat bo znan še le danes

Berlin, 29. marca. r. Glasovanje je trajalo do 8. ure zvečer. Nato so začeli šteti glasove. Posamezne rezultate so objavljale sproti nemške radiopostaje. Iz njih je razvidno, da je bila volilna udeležba naravno rekordna. Nikjer ne znaša izpod 90 odstotkov, večina pa se suče med 95 in 99 odstotkov. Tako velike volilne udeležbe še sploh ne pomnijo. Končni rezultat bo znan še le proti jutru in bo objavljen jutri dopoldne. Proti je glasovalo tako neznatno število volilcev, da njihovi glasovi narav-

nost izginejo napram ogromnim številkam glasov, ki so bili oddani za Hitlerja. Neveljavnih glasov je skupno s protiglasovi komaj 1 odstotek.

Začasni rezultat

Ob 22. uri je bil objavljen naslednji začasni rezultat: oddanih glasov 21.638.398; za Hitlerja 21.436.910; to je 99 odstotkov; proti Hitlerju in neveljavnih 201.488, to je 1 odstotek.

Občinske volitve

Včeraj so se vršile le v nekaterih občinah, koder je banska uprava razpustila dosedanje občinske uprave deloma, da radi izvršene prekomasacije, deloma pa zaradi razpustov, motiviranih s členom 129 odnosa 130 občinskega zakona, nove občinske volitve. Slovenski del JRZ je pogljal na te volitve osobito važnost. Izidi so naslednji:

Vitanje (srez Konjice): lista JRZ je do- bila 115 glasov, gospodarska lista pa 382 glasov. Na gospodarski listi so se zdru- žili vsi stanovi in vsi sloji prebivalstva, ki odklanjajo strankarsko politiko v ob- činskem gospodarstvu, dočim je šlo za li- sto JRZ vse, kar so mogli spraviti na no- ge, pri čemer niso štedili in izbirali sred- stev. Gospodarsko listo je vodil dosednji župan g. Marko Kranjc, ki je dobil z da- našnjimi volitvami pač najlepše zadošče- nje. Prebivalstvo je sprejelo izid volitev z odkritosrčnim veseljem in zadovolj- stvom.

Studenci pri Mariboru: (Volitve so se vršile zaradi prekomasacije). Volilnih upravičencev je bilo skupno na obeh vo- liščih 1644. Postavljeni sta bili dve listi: lista JRZ, katere nosilec je bil g. Schrei- ber in lista delovnega ljudstva pod vod- stvom dosedanjega dolgoletnega župana g. Kaloha. JRZ je dobila na prvem voliš- ču 72, na drugem pa 77, skupaj torej 149 glasov. Lista delovnega ljudstva je do-

bila na prvem volišču 437, na drugem pa 453, skupaj 890 glasov. JRZ dobi en man- dat, lista delovnega ljudstva pa 23 man- datov. Volilna udeležba je znašala 63,2 odstotka.

Radvanje pri Mariboru. (Volitve so se vršile zaradi prekomasacije.) Volilnih upravičencev je bilo 758. Lista JRZ (nosilec Pristovnik) je dobila 290 glasov in je ta- ko upravičila nade, ki so jih polagali na prekomasacijo, lista delovnega ljudstva (nosilec Pesek) pa je dobila 193 glasov. Volilna udeležba je znašala 63,7 odstot- kov.

Št. Vid nad Ljubljano: vložena je bila samo lista JRZ, ker je bila druga lista onemogočena. Volilnih upravičencev je bilo 963. Za edino listo JRZ je bilo glasom objavljenega rezultata oddanih 615 glasov.

Št. Jernej na Dolenskem: JRZ (Vlado) 695 glasov in 22 mandatov, gospodarska lista 195 in 2 mandata.

Dobrna pri Celju: volilnih upravičencev 486, samo lista JRZ 258, udeležba 53 od- stotkov.

Ihan: volilnih upravičencev 268; samo lista JRZ 182 glasov; udeležba 68 odstot- kov.

Konferenca izvenparlamentarne opozicije

Beograd, 29. marca. p. V stanovanju Ljube Davidovića je bila danes konferenca delovnega odbora združene izvenparla- mentarne opozicije. Konferenci je prisot- stvoval tudi Miša Trifunović. Dogovorili so se za skupni nastop ter bodo na pri- hodnjem sestanku sestavili skupni delovni program, ki bo veljal za vseh 5 skupin izvenparlamentarne opozicije.

Kaj bo s proračunom

Vladna večina v narodni skupščini si še ni na jasnem, ali naj od senata sklenjene spremembe odobri ali pa zavrne in riskira razpust skupščine

Beograd, 29. marca. r. V parlamentarnih političnih krogih razpravljajo skoro izključno o usodi državnega proračuna. Kakor znano je senat računski del proračuna odobril, več določb finančnega zakona pa črtal odnosno spremenil, da mora tudi o tem v smislu ustavnih določb ponovno razpravljati narodna skupščina. Na včerajšnji seji narodne skupščine je bilo sklenjeno, da se tudi sedaj obravnava proračun po njunem skrajšanem postopku in je bil finančnemu od- boru določen rok do jutri, da od senata izvr- šene spremembe finančnega zakona prouči in poda svoje poročilo.

V vladnih krogih si še niso na jasnem, ka- ko naj se odločijo glede nadaljnje usode pra- računa. Vladni poslanski klub je včeraj in danes imel ves dan trajajoča posvetovanja, vendar pa še ni prišel do nobenega sklepa. Pojavila so se razna mnenja o tem, kaj naj stori narodna skupščina.

Kakor poroča »Vreme«, so nekateri mne- nja, da ima narodna skupščina samo dvojni izbor: ali odobri od senata sklenjene spre- membe, ali pa jih odkloni in s tem riskira, da bo razpuščena ter zapisane nove volitve, ker po ustavnih določbah proračuna ni mo- góče podaljšati z ukazom, dokler ni skupšči- na razpuščena. To resolucijo v vladnih kro- gih odklanjajo, ker JRZ na volitve še ni pripravljena.

Drugi predlog, ki je bil sprožen s strani vladne večine, gre za tem, da se odobre one spremembe, ki se nanašajo na sam proračun (to sta dve), dočim naj bi se ostale odkloni- le in postopale z njimi kakor s samostojnimi zakonskimi predlogi v smislu člena 64 usta- ve, po katerem se o zavrnjenih zakonskih predlogih v istem zasedanju ne more več razpravljati. Če bi senat tudi v drugem zasedanju vztrajal pri svojem stališču, bi po ustavi odločila krona. Toda pravilnik so mnenja, da je to nemogoče, ker je smatrali ves finančni zakon za en zakonski predlog in ni mogoče iz njega izločiti samo posamez- ne določbe.

Zato se v krogih vladne večine vedno bolj nagibajo k mnenju, da ne preostaja skup- ščini nič drugega, kakor da predlagane iz- spremembe odobri. Proti odklonitvi, ki bi imela za posledico razpust skupščine in raz- pis volitev, so se iz vladnih vrst pojavili razni pomisleki. Na eni strani pravijo, da bi s tem senat še bolj pridobil na ugledu in prestrihu, ker bi ga narodna skupščina ne- kako sama postavila celo iznad krona, če bi dopustila, da senat odloča o razpustu skup- ščine, kar pa gotovo ni namen ustavnih do-

ločb, na drugi strani pa se vladni posamez- nikem postopanju upirajo, češ, da bi jih 2 tem še nekoliko kaznovali za to, ker so gla- sovali za proračun, kakor ga je predlagala vlada.

Sedaj iščejo pota in načina, kako bi spre- jeli od senata sklenjene spremembe, ne da bi to preveč draščno podčrtalo superior- nost senata nad narodno skupščino. Slišijo se glasovi, da se namerava vlada temu izogniti na ta način, da bi enostavno umak- nila vse od senata spremenjene člene fi- nančnega zakona.

Po informacijah »Vreme« so v poslans- kem klubu JRZ razpravljali tudi o tem, kako bodo pribavili narodni skupščini ne- kako zadoščenje. V zvezi s tem se je govo- rilo o spremembi zakona o volitvah senator-jev. Predlagatelj utemeljuje spremembo volilnega zakona za senat s tem, češ da je število prebivalstva od zadnjih volitev zna- no poraslo ter da bi se moralo voliti več se- natorjev, kakor jih je sedaj. Na vsakih 300 tisoč prebivalcev se voli po en senator. Na ta način bi se število izvoljenih senatorjev povečalo za osem, a prav toliko bi jih vlada lahko še imenovala. Tako bi vlada pridobila v senatu 16 senatorjev. Če bi se izpolnilo še sedaj praznih pet mest, bi imela vlada 21 senatorjev več v svojem taboru in bi si na ta način lahko tudi v senatu zagotovila potrebno večino. Seveda pa take spremembe zakona ne more izvršiti narodna skupščina sama, marveč bi moral o njej sklepati tudi senat.

Odločitev prepuščena predsedniku vlade

Beograd, 29. marca. Danes se je vršila skupna seja klubov narodnih poslancev JRZ in skupščinske večine. Seje so se udeležili tudi predsednik vlade dr. Milan Stojadinovi- ter več ministrov. Po obširni debati o državnem proračunu in finančnem zakonu, ki ga je senat z nekaterimi spremembami vrnil narodni skupščini, je bila sprejeta naslednja resolucija:

Po izpni diskusiji o sporu senata s na- rodno skupščino pri obravnavanju državne- ga proračuna za leto 1936-37 izražata kluba narodnih poslancev JRZ in skupščinske večine popolno zaupanje kraljevski vladi gle- de na njeno prizadevanje, da se državni proračun po narodnem predstavnstvu spre- me o pravem času, in prepustita predse- dniku vlade dr. Milanu Stojadinoviću popolno svobodo glede ureditve tega vprašanja.

Finančni odbor ni našel izhoda

Beograd, 29. marca. p. Finančni odbor Narodne skupščine se je sestel danes do- poldne, da razpravlja o izpremembah v finančnem zakonu, ki jih je sklenil senat. V imenu vlade je prisostvoval seji finančni minister g. Letica. Pred prehodom na dnevni red je predsednik odbora Mita DL. Mitrijević sporočil, da je dosednji član finančnega odbora g. Vojislav Djordjević podal ostavko, ker je bil imenovan za mi- nistra. Na njegovo mesto je prišel v fi- nančni odbor Aleksa Stanković. Takoj na- to se je pričela razprava o izpremembah v finančnem zakonu.

Narodni poslanec Jeremija Protić je v daljšem govoru orisal proračunske raz- prave v senatu in izrazil mnenje, da so bili sklepi senata docela pravilni, ker ima senat v pogledu proračuna enake pravice, kakor jih ima narodna skupščina. Zato predlaga, da se od senata sklenjene spre- membe odobrijo. Narodni poslanec dr. Ste- fan Kraft je zamerjal senatu njegov sklep, češ da predlagane spremembe niso tako važne, da bi se moraj zaradi tega zavlačevati proračun. Po njegovem predlo- gu naj bi se vse od senata sklenjene spre- membe izločile in rešile naknadno potom posebnega zakona. Narodni poslanec Ca- slav Nikitović je napadal senat, zaradi

česar ga je predsednik odbora posvaril. Po njegovem mnenju naj finančni odbor odo- bri od senata sklenjene spremembe finan- čnega zakona, pozneje pa, ko bo več časa, naj se razpravlja o tem, kdo je imel prav. Narodni poslanec Sava Nikić je bil prav tako mnenja, da prešči narodne skupšči- ne ne bo prav nič trpel, če sprejme od senata sklenjene spremembe. Narodni po- slanec Dušan Ivančević je v daljšem go- voru orisal delo senata in podčrtal visoko višino proračunske debate v senatu. Za- vrača je trditve, da bi senat postopal s slabim namenom, marveč je baš s svojimi sklepi pokazal, da mu je šlo zgolj za na- čelna vprašanja. Predlagal je, naj se sede- pi senata odobre. Narodni poslanec Ni- kola Sokolović je v obširnem govoru oris- al potek proračunske razprave v narod- ni skupščini ter smatra sklepe senata za naravno posledico in predlaga, da se odo- bre. V imenu vladne večine je nato na- rodni poslanec Peter Bogavac predlagal, naj finančni odbor prepusti odločitev na- rodni skupščini. Vladna večina je ta pred- log sprejela. Ta predlog bo tvoril poročil- lo večine, dočim bo manjšina finančnega odbora predlagala narodni skupščini, naj odobri od senata sklenjene spremembe.

Bivši vodja nemškega centra dr. Wirth izgnan iz Avstrije kot nadležen tujec

Rim, 29. marca. o. Bivši nemški kancelar in vodja katoliškega centra dr. Wirth je po prihodu Hitlerja na oblast pobegnil iz Nemčije v Avstrijo. Sedaj pa so ga avstrijs- ke oblasti pozvale, naj takoj zapusti Av- strijo, ker njegovo delovanje in bivanje v

Avstriji škoduje sedanjemu avstrijskemu režimu. Wirth se je obrnil na Mussolinija, ki mu je takoj dal dovoljenje, da se naseli v Italiji. Dr. Wirth je na potu v Rim prispel danes v Turin.

Vojaški pakt med Rusijo in Mongolijo

Moskva, 29. marca. o. Med Sovjetsko Ru- sijo in Zunanjo Mongolijo je bil danes pod- pisan vojaški pakt o medsebojni vzajemni pomoči. Ta pakt je odgovor na grožnje Ja- ponske proti Mongoliji. Če bi Japonci ali Mandžurci napadli Mongolijo, bo Rusija v

smislu tega pakta z vso svojo vojaško silo prišla na pomoč. Pakt določa, da se morajo že v mirni dobi v to svrhu izvesti vsj po- trebni ukrepi. Zato bodo ruske čete, takoj zasedle strateško najvažnejše postojanke vzdolž mongolske meje.

Pogajanja med Anglijo in Egiptom odgodena

London, 29. marca. AA. Kakor znano so se pogajanja med Veliko Britanijo in Egip- tom za sklenitev nove pogodbe odgodila. »Daily Telegraph« je objavil o razvoju teh pogajanj članek, v katerem pravi, da je v zadnjih 2 tednih angleški vrhovni komisar Lampon imel več sestankov z Nahas-pašo, ki ga je skušal pridobiti vsaj za to, da se ustvari osnova za sporazum. preden bi se sploh pričela redna pogajanja. Ta pogaja-

nja bi se morali pričeti že prihodni teden, treba jih je bilo pa odgoditi, ker ni nikake garancije, da se bodo uspešno zaključila. Zastopnik Egipta so se postavili na stališče, da Velika Britanija lahko štiti Egipt, ne da bi pri tem imela v Egiptu večje vo- jaške kontingente. Vse kaže, da se bodo pogajanja nadaljevala šele po parlamen- tarnih volitvah v Egiptu.

DANES

je pričel izhajati ilustriran Dumasov roman „TRJE MUŠKETIRJI“ v tedenski reviji „ŽIVLJENJE IN SVET“, ki je priložena današnji izdaji „Jutra“.

Kronika od sobote do ponedjeljka

Ljubljana, 29. marca. Današnja tih nedelja je bila uraden pomladni praznik. V naravi vse klije in brsti, v cvetju so marelice, češnje, breskve. Solnčno nedeljo smo seveda temeljito izbrili in Ljubljana se je domala izpraznila. Zimske sukne so ostale doma, na dan so prišli svetli površniki, a dame, ki jih je razgibala modna revija, so bile že v elegantnih plaščih in kostumih.

Da, modna revija: v soboto in danes, ko je bila zaključena, je beležila rekorden obisk. Ljubljana je pokazala smisel za modo in lepoto, mešanice kakor saloni pa dober okus. Revija je zadovoljila in uverila: smo da bodo zadovoljni tudi prireditelji Finančni efekt ne bo kril stroškov, a zato je moralni uspeh tem večji: katera dama bo posejle že čutila potrebo za draga potovanja na Dunaj ali celo v Pariz zgolj zaradi obleke?

Bučarjev uspeh pri šentjakobčanih

Šentjakobčani so v soboto zvečer proslavili 25-letnico kulturnega dela enega svojih najbolj zaslužnih in najbolj vidnih sodelavcev g. Danila Bučarja, ki je skupno z gospo Meto za svoj praznik presenetil Ljubljano z novo spevoigrjo: »Na Trški gorici«. Igra z godbo in petjem, ki je bila izvajana pod Bučarjevimi glasbenimi vodstvom in pri kateri je poleg najboljših moči šentjakobskega ansambla sodeloval orkester Sokola I. s Tabora ter pevski zbor »Tabor« je občinstvo zelo užgala in nekatero točko so bile sprejete s takim navdušenjem, da so bile deležne aplavza pri odprtju sceni in so jih morali ponoviti. Imenitno se je zlasti odrezal originalni kmečki trio, a tudi vsi ostali so prispevali vsak svoj delež, da je igra lepo potekla. Dvorana je bila nabito polna. Jubilant g. Bučarju je bila poklonjena čista grmada cvetja, košaric in drugih daril. Oceno o srečni premieri bo »Jutro« še pričelo.

Ana Paulinova

V Slamnarjevem domu je v soboto zvečer po večmesečnem trpljenju, kljub temu pa nepričakovano izdihnila svojo dušo blaginjarka in upravitelja hiš pri stevbenem podjetju G. Tönnies d. o. z., gđe. Ana Paulinova, sestra bivšega veterinarskega nadzornika Alojzija Paulina.

Pokojnica, po rodu iz Kranja, je živela od mladih let v Ljubljani. Bila je vzorna uradnica. Samo pri Tönniesu je službovala nad 30 let. Bila je nadvse plemenita duša in raven značaj, temperamentna in duhovita, po potrebi tudi nekoliko gorensko rezka, kar pa jo je napravljalo še bolj simpatično. Delavna kakor mravlja je imela vedno odprto srce, posebno za siromake, katerim je izkazala nešteto dobrot, ko se niso tege niti sami zavedali. Od uroda in blaginje je je odrgala šele neprizanesljiva dolgotrajna bolezen, ko se ni mogla več ustavljal izven postelje. Do zadnjega pa je ohranila presenetljivo duševno svežost, zaradi tega je vest o smrti prišla tako nepričakovano.

Vsi, ki so pokojnico poznali, so jo spoštovali zaradi njene značajnosti in vrline, ki so jo dvigale nad povprečne ljudi. Prijatelji in znanci jo bodo ohranili v trajnem hvaležnem spominu, ušloščenim sodnikom pa izrekamo s tem najskrenejše sožalje. Pohvale blaže pokojnice bo v tvek popoldne ob pol šestih izpred mrtvašnice božje enišne holišnice

Pri težki stolici,

napihnjenosti, glavobolu, zaradi zapete, izčistita ena ali dve časi naravne

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice prebavila.

FRANZ-JOSEFOVO

vodo pljejo radi tudi bolniki, ki leže in jo smatrajo za dobroto.

Ogl. reg. št. br. 26485/36

Predavanje o Slovenskih goricah

V soboto zvečer je priredilo Društvo prijateljev Slovenskih goric v Delavski zbornici predavanje nar. posl. dr. Ivana Jančiča o Slovenskih goricah. Občinstvo je pozdravil predsednik društva upokojeni pomočnik finančnega direktorja Spindler in izročil besedo predavatelju, ki je kot sin Slovenskih goric najlaže prikazal poslušalcem ta čudovito lepa kos naše zemlje.

Dr. Jančič je najprej predal pesem pokojnega generala Maistra, ki poveličuje ubrano krasoto teh hribov, nato pa pesem Čulkovskega, ki slika socialno bedo njihove prebivalstva. Med tema dvema točkama se je gibalo tudi samo predavanje, ki je obravnavalo zjad krajevne (geografske, geološke in agrarne) značilnosti Slovenskih goric, zjad življenje kmetov in vinjarjev, njih veselje značaj in težke gospodarske skrbi, njihove šege in navade in segrade vinske popevke, ki jih je predavatelj navedel v večjem številu in z vso njihovo dialektično barvitostjo.

Iz predavanja je mogel pozoren poslušalec, ki še ne pozna Slov. goric, posneti njihovo veličino in bedo; spoznal je, kako globoko je vojna vplivala na mentaliteto prebivalstva, ki ni več tako veselo kakor je bilo nekoč in kako nevesneče so sedanje razmere, ki ugonaobljajo vinogradništvo. Tako začnjenjo Slovenske gorice propadati gospodarsko, kakor so prej nacionalno; je to problem naše obmejne pokrajine, ki bi moral zanimati tudi Ljubljano kot slovensko središče. Predavatelj je svoje predavanje zaključil s citati iz Bartscha: lahko bi jim bil dostavil še kakšen lep odomek iz Kraigherja in Ksaverja Meška. »ato se je pokazalo na platno okrog 50 skiptičnih slik, ki so bile večidel srečno zbrane in dobro reproducirane. Pokazale so nekatere pokrajinske in krajevne značilnosti in motive, predavatelj pa jih je spremljal s poznanimi in anekdotami, med katerimi so bile kajpak najbolj prepričevalne zgodbe o vini: ki ne leze v glavo, marveč v noge. Med poslušalci so bili po večini rojaki iz teh krajev; kje neki so tičali Ljubljancji, ki jim je bilo predavanje namenjeno? Mno-

žico ten svojevrstnih rodoljubov bi najbrž privabilo predavanje samo tedaj, če bi Društvo prijateljev Slovenskih goric zastojilo toliko zlahko kapljico, o kateri je miškavno pripovedoval predavatelj. Tudi tu bo treba za večkratnimi poizkusi prebiti led in Ljubljancem vsaj toliko navezati na Slovenske gorice, kakor so jih nekoč čislali in posecali tujerodni Gradčani!

Prizadevanja Skalašev

Skalaš so se zbrali k obnemu zboru v beli dvorani Uniona Stevilno skalaško družino je pozdravil predsednik g. Fran Vilhar, zlasti pa delegate jeseniške in savnjske podružnice. V pregledu dela kluba je predsednik navajal, da je največ skrbi povzročil dom na Voglu, ki je sicer že davno dograjen, a vedno nastajajo nove zahteve in potrebe. Letošnja neugodna zima je napravila hude preglavice zlasti v finančnem pogledu. Marljiv je bil alpinisti odsek, ki je priredil redne tedenske sestanke in pridno se je zbiralo gradivo za knjigo »Naš alpinizem«. Odnosaji do drugih društev in do podružnic so bili vedno korektni in tovariški, zlasti tudi s SPD kateremu se Skala zahvaljuje za naklonenost. Hvaločna je tudi bankski upravi za podporo 2000 Din in pa tisku za moralno pomoč. Podrobno je tudi predsednik orisal delo alpinističnega odseka, ki je lani

Letni zbor inženjerjev in arhitektov

V društvenem prostoru je on v soboto zvečer XVII. redni letni zbor Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov ljubljanske sekcije. Ob lepi udeležbi članstva je otvoril zborovanje višji svetnik g. inž. Mačkovšek s pozdravom na članstvo, zastopnika Inženjske zbornice g. Bleiweisa ter zastopnika tiska, nakar je prečital pozdravni brzojavki predsednika glavne uprave in beogradske sekcije, ki želi v prihodnjem poslovnem letu mnogo uspešnega dela. Orisal je težki položaj stanu in poročal o delu akcije za postavitve spomenika Ressleru in Tesli. Sledilo je izčrpno tajniško poročilo višjega svetnika inž. L. Bevc.

Društvo je po tem poslovnem letu visoko aktivno. Vlanjenih ima 328 članov, in sicer 103 gradbenike, 60 elektro-strojnih, 48 kemičarjev, 44 strojnih, 34 arhitektov, 26 rudarjev, 6 kulturnih geodetov, 5 sumarjev in 1 plavzarja. Tajnik je govoril o pripravah za prihodnjo skupščino, ki so letos ob 30. maja do 1. junija na Bledu. Društvo je z uspehom interveniralo v mnogih primerih zaradi zapolitve tujcev in izposlovalo tudi prepoved priznanja Dopisne šole v Parizu. Znižanje plač je hudo prizadelo inženjerje. Vse intervencije so bile brezuspešne. Besede imamo: »Mlade sile nas krepijo, optimizem nas bo rešil!« je tajnik g. inž. Bevc končal svoje poročilo, ki je bilo kot predsedniškovo odobreno z velikim aplavzom. Sledilo so poročila blaginjaka višjega svetnika inž. Pirca, knjižničarja inž. Škerlavaja, gospodarja inž. Strune, odseka za tehnično solstvo g. inž. Pehanija, ki je poudarjal potrebo novega poslojpa za našo tehniko, nadalje je poročal za redakcijo tehnične lista g. inž. Slatner, za tehnično terminologijo g. inž. Bevc radi zadržanega višjega svetnika g. inž. Škaberneta, za betonski in železobetonski odsek ter norme univ. prof. g. inž. Znidaršič, za gradbo modernih cest g. inž. Mačkovšek, referent za nezaposlene g. inž. Kuralt pa je orisal težki položaj 77 nezaposlenih inženjerjev. Od teh jih je popolnoma brez zaslužka 49. 29 pa je za silo zaposlenih. Sledilo je poročilo kluba državnih inženjerjev ministrstva za gradbo, kluba arhitektov inž. Platnerja, ki je poudaril zahtevo po strokovnem časopisu, čemur se je pridružil tudi prof. dr. Kral. Inž. Pečenko je v imenu kluba elektroinženjerjev poročal

Armada gasilcev raste in napreduje

Pri Mikšiču so se dopoldne zbrali delegatje gasilskih organizacij iz vse dravske banovine, da na skupščini svoje zajednice pretresejo bilanco enoletnega dela in zadržajo smernice za bodočnost. Namesto zasluznega, požrtvovalnega starešine zajednice, Josipa Turka, ki je kljub bolzni prihlet med svoje sorce, a bi mu bilo vodstvo zborovanja prenaporno, je skupščino otvoril prvi podstarešina Cerer iz Kamnika. Med živahnim odobravanjem sta bili sprejeti vdanostni brzojavki Nj. Vel. kralju Petru II. in pokrovitelju Gasilske zveze Nj. Vis. princu Tomislavu ter pozdravna brzojavka ministru za telesno vzgojo dr. Robiču, nato pa je predsedujoči poleg starešine Turka, ki so mu zborovalci priredili prisrčne ovacije, pozdravil še zastopnika vojske polkovnika Pogačnika, zastopnika banske uprave dr. Logarja in II. podstarešino Gasilske zveze Snolja.

Izčrpno poročilo o delu zajednice je podal tajnik Pristovšek, ki je med drugim navajal, da je banska uprava dovolila za zdravljenje gasilcev v Rogški Slatini skozi vse leto 50% popusta. Veliko škodo je doživelo naše gasilstvo z ministrskimi uredbi o doprinosih od zavarovalnic, ki jih je znižala od 6 na 4,5%, kar pomeni po današnjem stanju zavarovanj v naši banovini za zajednico okrog 400.000 Din manj dohodkov na leto. Ker ministrstvo za telesno vzgojo ni dovolilo obnove l'nega gasilskega sklada v podporo pri požarih ponesrečenih gasilcev in vprege, za poškodovano orodje, obleko in obuvalo ter za mesečne podnore v dvoran in siraotam pri požarih smrtno ponesrečenih gasilcev, bo treba misliti na novo k 8 79 o organizaciji gasilstva. Za vnašenje letnih podpor v občinske proračune bodo po naročilu resornega ministrstva skrbele vse banske uprave in jih ne bodo okrnjevale ali celo črtale kakor se je to pogostokrat dogajalo doslej. Vsaka občina ki je četi poddelila podporo, pa ima pravico v pogleda v njene račune, da se prenirča o načinu, kako se darilo uporablja. Obnem je ministrstvo gasilcem prepovedalo, nastopati pri volitvah in političnih shodih v kroju in za branjuje zborovanja in volilne sestanke po gasilskih domovih. Zavarovalnice na ozemlju naš: banovine so za leta 1934 in 1935 vplivale v gasilski sklad po uradni navodni znesek 2. 536.104 Din, ki se porazdeli tako, da prejmejo gasilske čete 60 Gasilske zajednice 20 gasilske župe in zveza na 100%. V letu 1925 je pričelo delovati 22 novih čet, tako da jih je zdaj v celoti 910, ki štejejo 27.129 rednih, 16.368 podpornih in 1299 častnih članov.

zaključil alpinistično šolo s praktičnimi plezalnimi vajami blizu Ljubljane in v Savinjskih planinah.

Predsednikovo poročilo je izpopolnil tajnik g. Milan Kham. K ub šteje 123 rednih podpornih in ustanovnih članov. Od bor je sodeloval pri raznih proslavah in plinjskih slavnostih, preskrbel je pa tudi fotografije za Kozakovo knjigo »Beli mecene« ki je bila v inozemstvu tiskana v nemščini. Skala je organizirala tudi več predavanj in je bila s številnimi članki stalno v stiku z javnostjo in članstvom. Zato izreka ljubljanskim časopisom vdano zahvalo. Več članov se je udeležilo tudi fotografске »zastave« v Beogradu, kjer so dosegli lepe uspehe. Tajnik je zaključil z izrekom, da so načrti Skale za bodočnost koncentrirani v pravcu ideologije »ustanovitelja Skale in največjega Skalaša pokojnega dr. Juga katerega »pomeni jim bo svetel žar v vsem delovanju.

Za blaginjo je poročala gđe Blatnikova, gospodarsko poročilo pa je podal g. Drago Koprivec, nato so poročali še ostali funkcionarji in pa delegati za podružnice. Pri volitvah je bil za predsednika zopet izvoljen g. Vilhar, za podpredsednika inž. Zumer, za tajnika I. Vekoslav Keršič, za tajnika II. Senk Marjan, za knjigovodjo Edi Križan, za blaginjo Danica Blatnikova in 12 odbornikov ter načelnikov raznih sekcij.

o pripravah za proslavo 80letnice Nikole Tesle in o priročniku, ki bo v kratkem izšel. Docent dr. inž. E. Guzelj je poročal za klub inženjerjev kemije, inž. Rus za klub pripravnikov, ki ima danes že 116 članov, ki pa nimajo položaja kakor jim pripada. Tudi predsednik podpornega fonda je poročal o zelo aktivnem delovanju in pohvalil svetnika g. inž. Mušiča, ki vodi blaginjo. Za kontrolo tehničnega dela je govoril inž. Pečenko in zahteval zapolitve domačih moči, reorganizacijo bednostnega fonda, organizacijo javnih del, dopolnitev in izvajanje obrtnega zakona, dopolnitev uradnega zakona, namestitve tehničnih moči po občani, energično borbo proti sušmarjem, organizacijo elektrostrojne službe, banovini in izvajanje obrtnega zakona in pravilnika.

Vsi govori so bili sprejeti soglasno, nakar se je osvojil tudi predlog, da se pošlje pozdravna brzojavka gl upravi in vsem sekcijam. Pred volitvami je dosedanji predsednik, višji svetnik g. inž. Mačkovšek, ki je že 12 let zelo uspešno vodil društvo, zaradi prevleke za zaposlenosti podal ostavko na svoje mesto. Članstvo je upoštevalo njegovo prošnjo in ga izvolilo soglasno za častnega predsednika. Sledilo je volitve uprave, pri katerih je bil izvoljen za predsednika višji svetnik inž. Bevc, za podpredsednika dr. inž. Koželj, inž. go Pehani, inž. Platner, inž. Dedeč, inž. Pečak in inž. Lenarčič. Poleg odbora so bili izvoljeni še odseki za tehnično terminologijo, za tehnično nižje, srednje in visoko solstvo, za urejanje in izdajanje Tehničnega lista, za beton, železobeton in norme, za gradnjo in vzdrževanje modernih cest, za normalizacijo, društveno razsodišče, referenti za nezaposlene in podporni fond. Vsi odseki so bili izvoljeni soglasno in v vzorni harmoniji, ki je vladala ves čas občnega zbora.

Pri slučajnostih je govoril predsednik Zveze inženjerjev g. inž. Lenarčič, ki je poudarjal zahtevo za preprobeno novo poslojpa za tehniko in lastni dom. V živahnem pogovoru je bilo slišati, da se že ustanavlja pripravljajni odbor. Na vse interpelacije je odgovoril predsednik inž. Bevc z zagotovitvijo, da bo uprava storila vse, kar bo v njeni moči. Po daljši stanovski diskusiji je predsednik zaključil uspešno občni zbor in se zahvalil navzočim za udeležbo.

O denarnem gospodarstvu zajednice je izčrpno poročal blaginjak Mikšič z Brezovice, predsednik nadzornega odbora Kopčič iz Slovenjgradca pa je predlagal razresnicu odboru s posebno zahvalo blaginjaku in tajniku, kar je skupščina po kratki debati soglasno sprejela. Inšpektor zajednice inž. Dolenc je v imenu strokovno-tehničnega odseka poročal da so gasilske čete v naši banovini vnele lani 3.797 rednih vaj, 5.568 vaj z orodjem in 1.647 strokovnih predavanj. Vseh požarov je bilo lani 783, a razen pri požarih je gasilstvo stopilo v akcijo tudi pri treh poplavalih in treh drugih nesrečah. Ob koncu leta je zajednica štela 25 žup, a med 910 četami je 1 poklicna, 1 zavodska, 7 industrijskih in 901 prostovoljna. Te čete posedujejo 407 motornih, 815 ročnih brigalov, 201 berglov, 110 avtomobilov, 210.000 m raznih cevi, nad 1500 raznih lestev in okrog 600 domov in orodij. V naši banovini pride na vsakih 17,5 km² po ena gasilske četa in na 40 prebivalcev po en gasilski. Predsednik samaritskega odseka mestni fizik dr. Rus je poročal, da pravih samaritskih odsekov naše čete prav za prav še nimajo, pač pa ima povprečno skoro vsaka po par samaritanov. Čete razpolagajo z 8 sanitarnimi avtomobili, ki so specialno grajeni za prevoz bolnikov in ponesrečenec. Trije izmed njih so last mestne občine ljubljanske. Podoželske čete pa imajo še 14 gasilskih avtomobilov, ki se dajo s pridom uporabiti tudi za prevoz ponesrečenec. Gasilske čete in samaritski odseki so lani pomagali v 6244 praverih in so prepeljali skupno 5778 bolnikov in ponesrečenec. Na reševalnih voznih so gasilski avtomobili prevozili nad 63.500 km.

Iz preglednega poročila ki ga je podal predsednik kulturno-prosvetnega odseka Bulc iz Murne, povzemamo, da imajo gasilske čete na področju naše zajednice brez dotokov za župe Kočevje, Kranj, Lj. tija, Maribor levi breg, Metlika in Novo mesto, ki še niso prispele — 208 prosvetnih odsekov in 60 gledaliških odrov, ki so v preteklem letu priredili 338 gledaliških predstav. Pevskih zborov je 37 s 467 govci, ki so nastopili 134 krat. Raznih godb med katerim prevladujejo tamburaški zbori, je 85 s 462 glasbenimi instrumenti, ki so last čet. Te godbe so lani nastopile 148 krat. Raznih predavanj je bilo 312 ter 1536 raznih proslav in komemoracij. Svoje knjižnice ima 44 čet z 2696 knjig. Kamniška četa ima tudi svoj kino. Gasilske čete so lani priredile skupno 733 veselic in raznih zabav, med katerimi pa je bilo samo 37 takšnih, da se pri njih niso

točile alkoholne pijače. Te številke pa pričajo, da veselite polagoma izginjajo s programov gasilskih čet, kar je vsekakor hvaljevredno. Končno je predsednik Bulc poročal še o gasilski razstavi na lanskem vselejmu, ki je dosegla prav lep uspeh in sprožila pobudo, naj bi se prirele manjše razstave tudi po župah in četah. Na posamezne čete je pri tej priliki naslovil poziv, naj shranjujejo orodje, ki prihaja iz rabe, a ima svojo starinsko vrednost, in slike požarov, ker bo vse to gradivo dragoceno prispevek gasilskemu muzeju, ki se bo v kratkem začel snovati. Inž. Dolenc je dodal še kratko poročilo o obrambno-napadalnem odseku in se odločno izjavil proti drugemu delu gasilskega vezbovnika, ki da namerava zveza izdati, a je po svoji sestavi povsem neprikladen za praktično upravo. Prav bi bilo, da bi

vse zajednice po svojih izkustvih in potrebah predložile lastne osnutke, kakšen naj bo vezbovnik.

Podpredsednik »Samopomoči« Fajdiga iz Kamnika je podrobno orisal težki položaj, v katerega je ta zavarovalna ustanova gasilcev zašla spriču gospodarske krize, in je stavil na skupščino predlog, naj zajednica uvede obvezno članstvo v »Samopomoči«, ali pa naj se ustanova ukine. Po kratki debati je skupščina predlog o obveznem zavarovanju z vsemi glasovi proti enemu odklonila, kar pomeni, da se bo morala »Samopomoč« posposoma likvidirati. Med živahnim razpravo so zborovalci rešili še nekaj aktualnih vprašanj, na kar je predsedujoči skupščino zaključil. Avgusta bo v Zagrebu vseslovenski gasilski kongres, na katerem bo častno zastopana tudi naša zajednica.

Nova organizacija slovenskih lovcev

V stekleni dvorani kolodvorske restavracije so lovci razpravljali danes o dveh važnih zadevah. Na skupščini, ki je došla o likvidaciji dosedanje organizacije in ustanovitve Zveze slovenskih lovskih društev, je zastopalo podružnico 51 delegatov 26 redni občni zbor SLD je namesto zadržanega predsednika dr. Lovrenčiča vodil podpredsednik ravnatelj g. Bogdan Pogačnik iz Maribora, ki je uvodoma predlagal, da se pošljejo udanostne brzojavke Nj. Vel. kraljici Mariji kot pokroviteljici organizacije, Nj. Vel. kralju Petru in knezu namest. princu Pavlu, pozdravne pa ministrskemu predsedniku g. Stojadinoviču in ministru za šume in rudnike. Predsedujoči je nato iskreno pozdravil zborovalce in se posebej kapetana Drenika kot zastopnika Jugosl. kinološkega saveza.

Nato se je vršila zadnja skupščina SLD. Uvodorna je še predsedujoči predlagal, da se pošlje pozdravna brzojavka z zahvalo dolgoletnemu predsedniku dr. Lovrenčiču, nato je pa tajnik inšpektor dr. Bevc poročal o delu organizacije, ki je bilo zelo obširno, saj to dokazuje že 137 rešenih vlog SLD je štelo 518 članov in je naraslo za 302. Delo je bilo razdeljeno na 5 odsekov, ki so vsi marljivo delovali, a večji del predsedniških poslov je ležal na tajnikovih ramah, ker je bil predsednik kot poslanec v Beogradu. »Lovec« je redno izhajal in ga tiskajo 5300 izvodov.

Blaginjak ravnatelj g. Zupan je podal pregleden obračun in proračun ter se zahvalil bankski upravi, ki je v vršanskim naklonila 40.000, lani pa 15.000 Din podpore za tisk »Loveca«. Odboru je bila dana razrešnica s posebno pohvalo blaginjaku. Na predlog enega delegata so bili nato soglasno izvoljeni za častne člane ravnatelj Bog-

dan Pogačnik, ravnatelj Ivan Zupan, inšpektor dr. Stanko Bevk, sodnik v p. Mladič, odvetnik dr. Salamun in ravnatelj France Mravljak.

Predlog odbora, da se organizacija razpusti in da preide vsa imovina v last snujoče se Zveze SLD, je bil soglasno sprejet.

Ustanovitev ZSLD

Po kratkem odmoru se je vršil ustanovni občni zbor ZSLD, ki ga je kot nastarjši član zelene bratovščine vodil dr. Bevk. Najprej so volili predsednika in je bil na predlog ravnatelja Mohorja soglasno izvoljen dr. Viljem Krejčič. Dolgoletni predsednik SLD dr. Lovrenčič namreč zaradi prezaposlenosti ne more sprejeti predsedniškega mesta. Dr. Krejčič se je za izvolitev prisrčno zahvalil in naglasil, da se zaveda dolžnosti in bremen, ki mu jih ta izvolitev nalaga in da jih bo tudi zvesto izpolnjeval. Sledilo so volitve ostalega odbora in so bili izvoljeni: dr. Bevk, Zupan, dr. Orel, Eberl in Mladič (vsi iz Ljubljane), Mravljak, Kralj, dr. Vrbovec (Celje), Kovač (Stari trg), Burger (Ribnica), Langet (Košice), Pogačnik, Scheun, Boltvar, dr. Šmid, dr. Kovačec (Maribor), dr. Salamun (Ptui), Mohor, Lazarič (Kranj), dr. Kavčič (Novo mesto) in dr. Staniko (Ljubomer) za revizorja pa inšpektor Primc in Fišer iz Radovljice.

Vse odbor je bil soglasno izvoljen, ker je najboljšo imenstvo, da bo delo nove lovske organizacije tudi v bodoče prav tako uspešno kakor je bilo vse desetletja v SLD. — Nato so lovci razpravljali o rezihi aktualnih zadevah in je bil sprejet predlog nromočna ravnatelja Zupana za l. 1936, kakor tudi, da ostane članarina za člana 60 Din.

Dve stanovski zahtevi naših pletilcev

V društvenih prostorih v nebotičniku so se danes dopolne sestali pletilci dravske banovine k rednemu občnemu zboru. Predsednik g. Henrik Franzl je po uvodnih formalnostih izčrpno poročal o organizaciji, navajajoč da žal ne more poročati o izboljšanju položaja pletilske stroke. Ne more govoriti o razvoju, še manj o napredku Ob zaključku triletne funkcije dobe uprave lahko trdi da je položaj brezupen. Obširno je nato razložil vse težave, ki tarejo pletilsko stroko in je zlasti podčrtal hudo konkurenco podjetij, ki izkoriščajo delovne sile. Zlasti velja to za južne kraje, Bosno in Hercegovino, ker plačujejo delavce za 10 urno delo po 6 do 8 Din. Predsednik je navajal vse akcije, ki jih je organizacija storila za izboljšanje položaja z edino željo da bi dosegla trajne uspehe in je zaključil s pozivom, da se vsi oklenejo organizaciji.

Predsednikovo poročilo je temeljito izpopolnil g. Soss, ki je poročal o delu organizacije same in se zlasti dotaknil sušmarstva, ki se je bobnotno razpaslo v tej stroki. Udruženje se je zlasti trudilo, da se pletilstvo prizna za rokodelsko obrt. Članstvo je bilo o vseh akcijah, pa tudi o vseh zakonih ali uredbah obveščeno po okrožnicah, uprava je pa tudi vsako leto ob odmeri pridobrine s posebnimi spomenicami razložila davčnim upravam težavnosti položaj obrtnikov pletilcev in je zanje tudi večkrat intervenirala. Tajnik je navajal, da je bilo lani pri združenju registriranih 209 pletilcev. Dokaz krize v obrti je pač, da je bilo lani odjavljenih 41 pletilskih obrtov, začasno ustavljenih 5, na novo prijavljenih pa le 6. To pač dovolj go-

vori o težkih razmerah, s katerimi se mora stroka boriti.

O stanju blaginje je poročal g. Martin Mahkota za nadzorstvo g. Andrej Jeglič. Sprejet je bil proračun za l. 1936, ki predvideva 23.300 Din izdatkov in dohodkov. Na novo je bilo urejeno plačevanje članarine. Odbor s predsednikom Franzlom na čelu je ostal v glavnem neizpremenjen. Sprejeta je bila resolucija naslednjima obema zahtevama:

Pletilstvo — dasiravno zahteva od izvršujočih mnogo strokovnega znanja, praktičnega in teoretičnega značaja — še vedno ni priznano za rokodelsko obrt. Zato se dogaja, da morejo izvrševati ta obrt tudi take osebe, ki v nobenem pogledu niso kvalificirane in so zato ostali pletilci prizadeti s trajno in nepopravljivo škodo. Zato zahtevamo, da se to nevrzdno stanje odpravi in pletilstvo uvrsti med rokodelske obrti. Zbornico za TOI pa prosimo, da skrbi za to, da se bo uvrstitve ob novelizaciji obrtnega zakona tudi v resnici izvršila.

Zaradi izkoriščanja delavstva v nekaterih krajih države in pri nekaterih podjetjih se ustvarja podloga za neregulno konkurenco, ki socialno čutečim podjetnikom — pletilcem že malone popolnoma onemogoča udeleževanje. Predlagamo zato, da se z maksimiranjem mezd izenači konkurenčna sposobnost vseh podjetij in tako ustvari možnost nadaljnje obstanka onim obrtnikom, ki skušajo tekmovati in konkurirati s kakovostnimi izdelki ter ne v škodo prizadetega delavstva. Prosimo Zbornico za TOI, da nas tudi v tej naši zahtevi na merodajnem mestu podpira.

Novo vodstvo društva izložbenih aranžerjev

Agamo društvo izložbenih aranžerjev za dravske banovine v Ljubljani je v soboto zvečer podalo obračun svojega dela ob številni udeležbi članstva in vabijehih gostov. V prostorih, ki jih že drugo leto gostoljubno daje na razpolago Združenje trgovcev v Trgovskem domu, so naši aranžerji imeli svoj IV. redni občni zbor, ki je pokazal razveseljivo sliko resnih prizadevanj. Predsednik g. Zvonko Culjk je prejel pisarne pozdrave in čestitke zadržanih gg. dr. I. Plessu v imenu Zbornice za TOI, dr. Windischerja za trgovsko društvo »Merkur« in prof. S. Santla. Tajnik Međušar Stane je zgodbno prikazal siko društvenega delovanja, ki je bilo zelo uspešno. Društvo je priredilo tekmovanje v Kranju, tečaj za dekorativno pisavo, več ekskurzij in članskih sestankov, je sodelovalo pri večjih prireditvah (evharističnemu kongresu, kongresu JS in ob priliki velenjskega). Zadnje čase si je omislilo lastno knjižnico in nabavilo več novih svetovnih revij iz aranžerske stroke. Tudi poročilo blaginjarkarke gđe. A. Smrečnikove je bilo podano zelo vestno. Po kratkih poasnih nekaterih členov so bila nato sprejeta še ostala odborniška poročila gospodarja Markolija in arhivaria Engelmana.

Po razrešnici revizorjev (g. Kette) so sledile po kratkem premoru volitve nove

PROŠEK

desetletni, nenadkrijlivi kakovosti, dobite pri stari vinarški trvdki

PERO KOLIČ • Dubrovnik ustanovljeni l. 1877., a takisto tudi vse ostale vrste namiznih in desertnih vin SKLADIŠČA: Beograd, — Zagreb — Praga Cene solidne. Vzorci na zahtevo brezplačno.

ga odbora. Izvoljena je bila s precejšnjo večino lista s predsednikom Engelmanom Albinom. Novi predsednik Engelman je obljubil temeljito reorganizacijo v notranji ureditvi društva in iznesel obširen delovni program, ki so ga navzočji z odobravanjem vzeli na znanje. Ustanovljena je določena na 500 Din, članarina na 10 Din in podpornina na 6 Din.

Stanovske zadeve mizarjev

Ob pol 10. je bi v salonu restavracije »Derenda« na Rimski cesti redni letni občni zbor »Združenja mizarjev«, na katerega so prihitali mnogostrežni člani, da slišijo poročilo o delu v preteklem letu. Občni zbor je otvoril večletni marljiv predsednik udruženja g. Ferdo Primožič, ki je uvodoma pozdravil zastopnika »Okrožnega odbora obrtniških združenj g. Hočevarja in vse navzoče. V izčrpnem poročilu je podal sliko obširnega dela. Govoril je tudi o težkem gospodarskem stanju, v katerem se nahajajo danes mizarški mojstri. Ob koncu govora je podal ostavko na svoje mesto. Sledilo je tajniško poročilo, ki ga je občni zbor kakor predsedniškega v celoti odobril. Živahna debata je bila lep dogajanje, ki je zanimanja obrtnikov po vzorno organizacijo. Tudi blaginjsko poročilo so sprejeli v celoti, nakar je nadzorni odbor predlagal dosedanjemu odboru razrešnico s pohvalo Po sprejetju proračuna, ki znaša 8000 Din dohodkov in prav toliko izdatkov, so se vršile volitve, pri katerih je bil z večino glasov izvoljen za predsednika g. Goljar Ivan. Pri slučajnostih so se oglašali k besedi mnogi govorniki s pritožbami in predlogi. Po zboru so ostali še dalje časa v skupnem stanovskem pogovoru.

Elitni kino Matica - Tel. 2124

LJUBLJANA govori, LJUBLJANA sodi, LJUBLJANA je navdušena nad SENZACIJO VSEH SENZACIJ

ZLATI OTOK

(OTOK ZAKLADOV)

po slovitom romanu R. L. STEVENSONA.

Predstave ob 4., 7¼ in 9¼ uri.

Rezervirajte vstopnice.

WALLACE BERRY JACKIE COOPER

LIONEL BARRYMORE

Prodajajo se vstopnice tudi od 11. do pol 13. ure.

Sportna nedelja Krepke zmage treh favoritov

V prvenstvu LNP so včeraj nastopili trije pari, med katerimi so spravili lepe zmage in po dve točki: Primorje, Hermes in ČSK

Ljubljana, 29. marca
Današnja prvenstvena nedelja je imela na sporedu tri tekme, in sicer dve v ljubljanski in eno v mariborski skupini. Izidi teh tekem niso presenetili in tudi niso prinesli — vsaj ljubljanski skupini — nobene spremembe v prvenstveni tabeli. Med klubov ljubljanske petorice je ostal vrstni red v tabeli nespremenjen, in sicer vodi z dvema točkama naskoka Primorje, ki mu z lepo razliko golov sledi Hermes, nato pa z večjim razmahom Celje, Korotan in neaktivna Ilirija.

V mariborski skupini so Čakovčani imeli v gostih »outsiderja« te skupine, mariborskega Rapida in mu — čeprav nekoliko pod vplivom sodnikove piščalke — iztrgali obe točki. Z današnjo zmago pa so obenem izvedli tudi lep skok za dve mesti po tabeli na vzgor ter zavzeli z boljšo razliko golov in sedmimi točkami drugo mesto med mariborskimi prvenstvenimi kandidati. V tej skupini pa je Železničar z 11 točkami seveda še obdržal svojo dominantno pozicijo.

Tabela je zdaj taka:

Ljubljanska skupina:	
Primorje	7 6 1 0 24:13
Hermes	7 5 1 1 26:9 11
Celje	6 3 0 3 8:16 6
Korotan	6 2 0 4 13:19 4
Ilirija	8 0 0 8 0:21 0
Mariborska skupina:	
Železničar	7 5 1 1 18:10 11
ČSK	7 3 1 3 17:13 7
Maribor	7 3 1 3 10:13 7
Atletiki	5 3 0 2 9:18 6
Rapid	8 1 1 6 18:12 3

Z. K. D.
Pride največja senzacija sezone
Clark Gable
v filmu iz Aljaske
KLIC PRAGOZDA

Primorje : Celje
7 : 1 (4 : 0)

Celje, 29. marca
Danes popoldne je bila na celjski Glaziji pred 500 gledalci odigrana podsavezna prvenstvena tekma med Primorjem in domačim Celjem, v kateri je Primorje zasluženoma zmago, pri čemer pa je treba priznati, da bi nekoliko tesnejši rezultat bolj ustrežal poteku igre.

Gostje so zadovoljili v vseh formacijah ter so tehnično in kombinatorno znatno prekašali domačine. Napad je bil enoten in odločen ter je strjel iz vsake pozicije. Celjani so bili predvsem požrtvovalni in so pokazali ponekod nekaj lepih potez, toda pred golom so bili popolnoma nesigurni.

Tekma je bila mirna in lepa in je gotovo zadovoljila občinstvo. V začetku so se napadi menjavali, dokler ni v 10. min. prišel Pupo sam pred celjski gol in poslal prvič v domačo mrežo. 1 : 0 za P. V 17. min. pošlje Jež po lepem predoru drugič med drogeve in zvišna na 2 : 0 za P. Primorje je v veliki premoči in stalno napada, dokler se Ježu v 25. min. ne ponudi prilika za tretjo realizacijo. 3 : 0 za P. V 32. min. pride Bertonec iz strela iz neposredne bližine in postavi rezultat prvega polčasa. 4 : 0 za P.

Po odmoru začnejo Celjani z vsemi silami, toda nikogar ni, ki bi znal zogo spraviti v mrežo. Do 24. min se situacija spet obrne, Pupo je na strelu in povisla na 5 : 0. Tri minute kasneje prodre Pfeifer do nasprotnega gola in zabije neubranljivo častni gol za domače. 5 : 1 za P. Gostje so zdaj spet nevarni v napadu, brez presledka pritekajo na nasprotno polje in v 42. min. pošlje Jež še šestič v mrežo. 6 : 1 za P. V zadnji minuti se ponudi Bertonecju še ena prilika, ki je ne pusti neizkoriščene in tako je končni rezultat 7 : 1 za P., med katerimi pa gresta na račun levega branilca in vratarja Celja prav gotovo po dva gola.

Tekmo je sodil g. Lukežič iz Ljubljane objektivno, toda preveč ležerno. V predtekmi je rezervna Celja zmagala nad rezervno Atletikov z 2 : 1 (0 : 0).

Dopolodne je prvo moštvo Jugoslavije na svojem igrišču v prijateljski tekmi zmagalo nad enajstotico Hrastnika s 3 : 1 (0 : 0).

SK Ilirija (lahkoatletski sekcija). Seja načelstva bo drevo ob 18.15. v klubovi sobi kavarnе »Evropa«.

ČSK : Rapid 4 : 2 (3 : 1)

Čakovec, 29. marca.
Rapid je danes odigral svojo zadnjo prvenstveno tekmo, in sicer proti ČSK na njegovem igrišču v Čakovcu.

Tekma je bila izrazita in ogorčena borba za točke, ki pa je razen tega trpela še zaradi izredno slabega sodnika. Zdi se, da je bil nevtralni zelo pod vplivom glasnega občinstva. V prvem polčasu so bili Rapidovci v precejšnji premoči in je posebno njihov napad igral prav dobro ter si izgradil mnogo prilik za realizacijo. Iz koncepta sta ga spravila dva prosta strela, ki jih je precej dvomljivo odredil sodnik in iz katerih sta padla tudi dva gola v njihovo škodo. Elan Mariborčanov je po tem moralnem udarcu vidno popustil in, ko je sodnik diktiliral proti njim zaradi vidno nastreljene roke še enajstmetrovko, so pa gostje kapitalirali na vsej črti.

Po odmoru so zaigrali prvo vijolino domačini, ki so pokazali predvsem mnogo požrtvovalnosti, ki pa tudi ni pomagala več kot do neodločenega izida.

Tekmo je vodil g. Ramovš iz Ljubljane.

Hermes : Korotan
7 : 2 (3 : 1)

Kranj, 29. marca.
Pred zelo številnim občinstvom se je danes ljubljanski Hermes predstavil v revanžni tekmi proti Korotanu v Kra-

nju in po igri zapustil odlični vtis. Za tekmo je vladalo seveda zelo veliko zanimanje in je bilo na igrišču gotovo 400 gledalcev, kar je za deželo vsekar rekordni obisk.

Gostje, ki so nastopili razen mladega vratarja, v svoji najmočnejši postavi, so bili od začetka do konca boljši v vseh ozirih in je bila zmaga odločena že kmalu po otvoritvi. Enajstotica je bila tehnično in taktično dobra kakor že dolgo ne in je zmago tudi popolnoma zaslužila. Najboljšega moža je imela v srednjem napadalcu Brodniku, najbolj uspešen po golih pa je bil Mokorel.

Domačini niso mogli pokazati kvalitete prejšnje nedelje in forme, v kateri so obetali odigrati to revanžno tekmo. Moštvo kaže v vseh delih še precej vrzeli in mora tudi svoja današnja dva zgoditka proti Hermesu knjižiti samo na račun prodorov Res pa je, da so igralci zaigrali z veliko voljo in požrtvovalnostjo, kar je na domačem igrišču in pred domačo publiko pač popolnoma razumljivo.

Tekmo je sodil ljubljanski sodnik g. Macoratti prav dobro, pa vendar ni mogoče ustreči vsem gledalcem.

MLADIM MATERAM in ženam pomaga
po večkratni nesečnosti naravna
FRANZ-JOSEFOVA

voda — grenčica
največkrat že v malih količinah, za redno delovanje črevesja.
Op. reg. št. 3074/26

Sisaška Slavija v Mariboru

Včeraj je v Mariboru gostovala enajstotica Slavije iz Siska, ki pa ni mogla opravičiti slovesa po zadnjih tekmah

Maribor, 29. marca.
Sisaška Slavija je prišla v Maribor z nekaterimi prav lepimi rezultati, ki jih je dosegla v zadnjem mesecu. Porazila je med drugim zagrebške Železničarje z 10:0 in pretrelo sredo celo zagrebški Hašk s 4:0, toda pokazalo se je, da Slavija kljub lepim rezultatom ni bila toliko domača. Na domačih tleh, ni nespornik velikega formata. Za tekmo tudi ni bilo prevelikega zanimanja, saj jo je prišlo gledat komaj 500 ljudi.

Železničar : Slavija (Sisak)
5 : 0 (5 : 0)

Kekor so gostje razočarani tako je zadovoljen Železničar. Domače moštvo je bilo boljše od nasprotnika v vseh linijah, kar velja najbolj za napad, ki je bil v polju in tudi pred golom prav dober. Nič slabše igre ni pokazala kriliska vrste, ki je igrala neprimerno koristnejše kot v zadnjih tekmah. Sploh je bila ta vrsta gonilna sila v moštvi, ki je v lep mesecbojni povezanosti držala vso stvar pokoncu. Obramba ni imela prehudega posla, ker je imela proti sebi napad neznansko kvaliteto.

O gostih ne moremo izgubljati mnogo besed. Nekaj forme je pokazala mnogo ožja obramba, v kateri pa je bil vratar zelo nezanesljiv. Krilci so morali opravičiti pretežni del branilskega dela, prav tako pa je moral tukaj pomagati tudi del napada, ki seveda zaradi tega ni imel prave možnosti, da bi se uveljavil.

Igra je bila ves čas fair, dasi je potekla večinoma mnogo bolj mirno, kakor borbeno, pa je kljub temu zadovoljiva publiki. Ze sam rezultat kaže, da se da tekma razdeliti v dva dela, med katerima so bili v prvem Železničarji absolutni gospodarji na igrišču ter podali zares leno in efektivno igro, v drugem na so se gostje povzpeli do nepričakovano trdega odpora, ker so pač domačini nekoliko popustili. Kljub tej spremembi pa tudi v tem delu

niso mogli doseči nobenega števničnega uspeha.

Goli so padli v 5 minuti po Paulinu, v 28 po istem igralcu, v 30 min po Dolinarju, v 35 min po Konradu in v 39. spet po Paulinu.

Sodil je g. Jančič v splošnem dobro. Dopolodne je na igrišču Železničarja mladina Železničarja porazila mladino Maribora s 6:2.

Ostale nogometne tekme

- Kamnik: Primorje jun. : Karanik 12:1, Zagreb: Gradjanski : Sparta 6:3 (4:3). Prvenstvena tekma.
- Osijek: Slavija : Gradjanski 3:0 (1:0). Prvenstvena tekma, Slavija je prvak ONP.
- Beograd: Bask : BSK 3:1 (2:1)!!
- Dunaj: Prvenstvene tekme: FAC: Sportklub 2:2, Vienna: Wacker 2:0 (0:0), Admira: Libertas 4:0 (3:0), WAC: FC Union 4:4 (1:0), Rapid: Hakoah 6:0 (1:0), Austria: Favoritner AC 3:0 (2:0).
- Praga: Bohemians : Cechie Karlin 4:3, Nachod: Slavija 1:1, SK Plzen : Zidenice 3:0, Sparta : Zatec 5:0, Viktorija Plzen : Prostějov 3:2, Teplicer FC : ASK Kolin 4:1, Moravska Slavia : Kladno 1:1, FC Bratislava : DFC 3:1.
- Budimpešta: Phöbus : Kispest 1:0, Ujpest : III. okraj 2:0, Ferencvaros : PS Szeged 2:0, Soroksar : III. 2:1, Hungaria : Salgotarjan 3:2, Attila : Törökvész 3:2.
- Rim: Alesandria : Bologna 1:1, Milano: Triestina 0:0, Sampierdarena : Ambrosiana 1:0, Roma : Juventus 3:1, Bari : Fiorentina 0:0, Palermo : Brescia 1:0, Lazio : Turin 1:1, Napoli : Genova 2:1.
- Amsterdam: Holandska : Bejcia 8:0 (4:0).

PRIDE III. najnovejša
Silly in Micky —
čudo revija

Otvoritvene dirkališčne dirke v Mariboru

Maribor, 29. marca
Na svojem igrišču je SK Železničar danes otvoril kolesarsko sezono, in sicer s kolesarskimi dirkami na dirkališču. Prireditve se je udeležilo 10 dirkačev, članov Hermesa, SK Misljin iz Slovenjgradca ter prireditelja. Dirke so se vršile v dveh disciplinah, in sicer v dirki ciljev in glavni dirki ciljev.

Rezultat so bili naslednji:
V dirki ciljev na 30 krogov (14 km): 1. Josip Ajd (Železničar, 12 točk, 26 : 41, 2. Janko Canjko (SK Misljin) 11 točk, 26 : 41, 3. Josip Lozinšek (SK Železničar) 8 točk, 26 : 45.

V glavni dirki ciljev na 40 krogov (18 km): 1. Stefan Rozman (Železničar) 20 točk, 35 : 18, 2. Franc Bricej (SK Ljubljana) 16 točk, 35 : 19, 3. Julij Kačič (Hermes) 12 točk, 36 : 20, 4. Josip Šunko (Železničar) 4 točke — izostanil.

Po končani dirki je bila razdelitev nagrad, pri kateri so dirkači prejeli

prav lepa spominska darila. Organizacija prireditve, ki je bila v rokah gg. Lešnika, Lorigerja, Lubše in drugih, je bila brezhibna.

Mladinski slalom na Črnem vrhu

Jesenice, 29. marca
Na Črnem vrhu so se danes vršile mladinske prvenstvene tekme GZSP. Snega je sicer na Črnem vrhu dovolj, a za smuk je bil vendarle pretežak in so lahko tekmovali le v slalomu. Proga je bila dolga 350 m, višinska razlika je pa znašala 100 m. Za tekmo vanje je vladalo precejšnje zanimanje in se je prijaviło 28 tekmovalcev. Od teh jih je bilo prispelo na cilj 22, 2 sta bila diskvalificirana, ostali so pa odstopili. Rezultati so bili naslednji:
1. Stumpf Tone (Skala) 1 : 03,8, 2. Koblar Stanko (Skala) 1 : 11,4, 3. Razinger Tone (Bratstvo) 1 : 15,4, 4. Bertonec Jože (ASK Gorenjec) 1 : 23,6, 5. Kordež Stanko (Bratstvo) 1 : 25,8, 6. Saksida Ivan, 7. Čon Franc (bratstvo), 8. Baš Davorin, 9. Tša

ler Franc in 10. Ravnik Zvonko. Najhujša borba je bila med Stumpfom in Koblarjem, a med favoriti je bil tudi Rekar iz Mojstrane, ki pa je zgrozil ena vratca.

Maribor preko nedelje

Maribor, 29. marca.
Nedelja občnih zborov

Dopolodne so zborovali pri Gambriču mariborski čevljarji. Občni zbor je bil zelo dobro obiskan. Vodil ga je predsednik združenja čevljarjskih mojstrov v Mariboru gospod Anton Krajcar, ki je pozdravil vse navzočne, imenoma mestnega občnega referenta dr. Senkoviča. Nato je podal izbrano poročilo društvenega tajništva, blagajništva in gospodarstva. Združenje šteje 246 članov, 113 pomočnikov, 54 vajencev. Na novo je bilo prijavijenih v preteklem letu 16, odjavljenih pa 7. Dohodki so znašali 28.796,06 Din in ravno toliko izdatki s saldom 4.654 dinarjev. Pri volitvah je bil s majhnimi spremembami izvoljen dosedanji odbor z g. A. Krajcarjem na čelu.

V gradu je bil včeraj zvečer občni zbor agilno delujoče tukajšnje Ruske maticе, ki ga je otvoril in vodil prof. Sokolov. Ruska matica bo tudi v bodoče delovala pod vodstvom dosedanega odbora.

Na drugi dekliški meštanski šoli pa je bil občni zbor Društva za varstvo živali. Otvoril ga je vet. nadsvetnik g. Pirnat, ki je obširno poročal o delovanju in prizadevanju mariborskih prijateljev in ljubiteljev živali.

V Narodnem domu pa so zborovali državni upokojenci. Mariborsko društvo državnih upokojencev je imelo svoj občni zbor, ki se ga je udeležilo nad 200 upokojencev iz mesta in okolice. Občji zbor je potekal v znamenju iskrenega tovarištva in lepe solidarnosti. Otvoril in vodil ga je predsednik dvornih svetnikov g. dr. Josip Kronvojn. Predsedniško poročilo je podal prvi podpredsednik višji poštni svetnik g. Matej Vrbanj. Iz njegovega poročila je razvidno intenzivno društveno delovanje v korist državnih upokojencev. Tajniško poročilo je podal nadučitelj g. Anton Ogorelec. Poročal je izbrano o organizatoričnem in socialnem delu društva. V Mariboru in okolici je nad 3600 upokojencev. V društvu pa je organiziranih 1499. Lani jih je umrlo 46. Članov posmrtninskega sklada, ki se je ustanovil lani, je 512. Vestno sestavljeno blagajniško poročilo je podal okrajni tajnik g. Ivan Kodelka. Skupni denarni promet je znašal 185.000 Din. Sledilo je poročilo narodnega poslanca g. dr. Jančiča o težavah, s katerimi se morajo boriti naši državni upokojenci. Pri volitvah je bil z malimi spremembami izvoljen dosedanji odbor s predsednikom g. dr. Kronvoptom na čelu.

Tekmovanje je pokazalo, da je na Jesenicah mnogo naraščaja za alpsko kombinacijo, ki je že ali pa bo starim tekmovalcem za petami.

Poskus samoumora

V Gosposki ulici 71 je zavil krojaški pomočnik Feliks Rep večjo količino ocetne kisline. Domači so ga našli v soti na tleh ležečega in so bili o tem takoj obveščeni mariborski reševalci, ki so Repa prepeljali v splošno bolnišnico, kjer so mu izprali zločec in rešili življenje. Vzrok samomora ni znan.

Nenadne smrti
Je umrla na Vodnikovem trgu 3 žena upokojenega mizarja dr. Zelenke ga. Marija Vival. Ker so se v zvezi z njeno smrtjo raznesle po mestu razne govorice, se je podala na lice mesta posebna komisija, ki je dooznala, da je nastopila nenadna smrt za kapjo. Njeno truplo so nato prepeljali v mrtvašnico na pobreškem pokopališču.

Huda nesreča
Nocoj ob 19. se je pripetila pri gostilni Renčelj ob Aleksandrovi cesti na Pobrežju pri Mariboru huda nesreča. 60 letna Ana Firenceva, stanujoča v Lovski ulici na Pobrežju ni opazila nezavaranega vhoda v klet ter je padla v globino. Pri padcu si je zlomila več reber ter ji je počila tudi klobanja. Reševalci so je nezavestno prepeljali v bolnišnico. Njeno stanje je skrajno resno.

Objave

Nevi grobovi. V Suvoborski ulici 16 je umrla gospa Kristina Lichteneggerjeva, vdova nekdanjega sluga. Pogreb bo jutri ob 16. V bolnišnici je umrl g. Leon Bernik, zasebni usadnik. Pogreb bo danes ob 16. — Pokojnima blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje.

Papigieva modra je ušla. Najdijel naj jo izroči proti nagradi pri Marušiču, Knafljeva ulica 4.

Od danes dalje se dobe v predprodaji vstopnice za koncert Glasbene Maticе, na katerem se bo izvajal Lisztov oratorij Kristus. Cene posameznim sedežem običajne. Koncert bo v unijski dvorani, predprodaja v Matici knjigarni.

Produkcija šole Glasbene Maticе je preložena na čas po velikonočnih počitnicah. **Društvo Škrl za mladino** v Ljubljani bo imelo redni občni zbor v sredo 1. aprila ob 19.30 pri Urbasu v Slomškovi ulici. Člani in prijatelji društva vladno vabljeni. Odbor.

Obupna borba čevljarjev proti Bati

Ljubljana, 29. marca.
V dvorani OUZD je bil dopoldne občni zbor strokovne organizacije tiste panoge našega obrtništva, ki preživlja v teh časih stisk in težav pač najbolj hudo prazikuhanjo. Združenja čevljarjev za ljubljanski sodni okraj. Predsednik čevljarjski mojster Perdan je v otvoritvenem nagovoru poudaril, da je to že 53. letna skupščina združenja, ki je torej pred kratkim praznovalo polstoletnico svojega obstanka, a so čevljarji zaradi krize svoje obrti močje, brez oficialnosti prešli ta jubilej. Poleg članov, ki so se v lepem številu udeležili zborovanja, je predsednik pozdravil tudi zastopnike oblastev, mestnega svestnika Kralja in obrtnega referenta dr. Freliha kot zastopnika mestne občine, zastopnika Zbornice za TOI Travna ter načelnika ribniškega združenja Ložarja in strokovnega učitelja Steinerja.

V splošnem je predsednikovo poročilo obrtalo položaj čevljarjev, ki je tudi širši javnosti že dovolj znan: večna borba proti Bati, ki pa doslej ni mogla roditi še zadovoljivega uspeha, in proti sušmarjem, ki je prav tako brezupna, ker gre pri sušmarjih skoraj brez izjeme za obubožane, brezposelne čevljarjske pomočnike, ki so vsak hip pripravljeni opustiti nelegalno delo, če bi imeli priitko vsaj do skromne zaposlitve. Usoda obrtništva je tesno povezana z razmerami, v katerih živi ta delavec in kmet, in zato tudi za obrtnika ne bo rešitve, dokler ne bodo delavci dosegli boljših mezd in dokler kmet ne bo moge svojih pridelkov vnovečevati za takšno ceno, da si bo mogel nakupovati potrebščine, ki jih ne pridelava sam. Na koncu je predsednik opozoril zborovalce še na zanimivo brošuro »Petnajst mesecev pri Bati«, v kateri je objavljen nekaj bistvih službenec tvornice v Borovem svoje bridke izkušnje o načinu dela v nji.

Ko je mestni svetnik Kralj zagotovil čevljarjem vso podporo mestne občine, je predsednik nadaljeval s podrobno poslovnim poročilom. Med letom je odpovedalo obrt 13 mojstrov, ki so omagali proti konkurenci tuje industrije, umrli so 4, na novo se jih je prijaviło 9, ponovno pa sta odprla delavnico 2. Ob koncu leta je imelo združenje vpisanih 301 mojstra in 155 pomočnikov. Ob začetku leta je bilo prijavljenih 50 vajencev, ob koncu leta 57, pomočniško preizkušnjo pa jih je dalo 9. Kar se tiče davčnih dajatev je združenje storilo potrebno, da bi se tudi v Ljubljani uvedlo pavšaliranje davka po gospodarski sposobnosti posameznih strok. Ker se čevljarjska obrt nahaja v tako težkem položaju, naj bi bila ocenjena tako, da bi znašal osnovni davek za mojstra 60, za pomočnika pa 30 Din. Ker je Bata ministrskemu odloku, da se morajo likvidirati vse industrijske popravilnice ustregej samo na papirju, je združenje že na svoji lanski skupščini sprejelo posebno resolucijo in se obrnilo na ministra trgovine z zahtevo, da svojega odloka ne da izigrati. Vsa prizadevanja pa so še do danes ostala brez uspeha. Ko so v januarju listi poročali o nekem zborovanju v Novem Sadu, kjer je več čevljarjev izjavilo, da njihovi bedi ni kriv Bata, temveč usnjarski

kartel, se je uprava združenja poimenovala na odločujočih mestih v Novem Sadu in izvedela, da je Bata pridobil samo nekaj deset obubožanih čevljarjev, da so proti lastnim interesom podali to izjavo.

Na koncu je predsednik opozoril še na nastop 25 narodnih poslancev v Beogradu, ki so izročili ministru trgovine in industrije, je posebno spomenico, v kateri poudarjajo, da je Bata s svojimi izdelki znižal cene obtuti za 50 do 70 odstotkov in omočil mnogim stotisočem, ki bi morali sicer hoditi bos, da nosijo vsaj gumijaste opanke.

O tem poglavju je še posebej poročal predsednik ribniškega združenja Ložar, ki je v drastični luči prikazal ravnanje teh poslancev. Z ozirom na znano verzijo, da plačuje Bata za ves svoj promet v državi samo 163.000 davka na leto, medtem ko plača vsak siromašen konzument državi po 10 Din že od vsakega kilograma sladkorja, bi bilo nujno potrebno, da oblastva uvedejo davčno revizijo. Celotro govinski minister dr. Vrbanjič je izjavil, da je spričo neenake konkurence, ki je nastala med Bato in čevljarji, prizadetih okrog 100.000 existenc, in zato je dovolj žalostno, da se najdajo poslanci, ki nam skušajo Bato prikazati kot reševalca naše gospodarske krize in odrešenika siromakov. Na koncu je govornik apeliral na mestno občino, naj bi se Bati v Ljubljani zvišale trošarine na uvožene čevlje, zato pa naj bi se na drugi strani znižale trošarine na usnje in na kmečke proizvode, ki prihajajo na ljubljanski trg. A kakor so se našli poslanci, ki so šli zastopati Bato, naj bi se zbrali tudi naši poslanci, ki bi podvzeli akcijo v smislu čevljarjskih zahtev.

Na predsednikovo predlog je bila nato soglasno sprejeta še resolucija, ki zahteva revizijo obrtnega zakona v tem smislu, da se trgovcem prepove prevzemati popravilnice in da se prav tako industrijcem prepovedo popravila in samoprodaje. Ko je zastopnik Zbornice za TOI Travna še izjavil, da je zbornica prva dosledno zavzela linijo proti Bati, so sledila poročila ostalih funkcionarjev, na koncu pa je bil v glavnem izvoljen dosedanji odbor.

PRIDE III. najnovejša
Silly in Micky —
čudo revija

Edenova bilanca

London, 29. marca. AA. Angleška vlada ima jutri svojo redno sejo, pod vodstvom predsednika Baldwinja. Na tej seji bo zunanji minister Eden poročal o rezultatih svojih dosedanjih diplomatskih razgovorov, ki so seveda v glavnem negativni. Poleg tega namerava angleška vlada, kakor zatrjujejo poučeni krogi, razpraviati o prihodnjem sestanku zastopnikov francoskega, angleškega in belgijskega generalnega štaba. Kar se tiče načrta za konferenco ločarskih sil v Bruslju, naglašajo angleški krogi, da o tem ni mogoče dati nikakve definitivne izjave, dokler Nemčija ne odgovori na predloge angleških sil.

Teden dni filma

Nova umetnina Charlja Chaplina

O najnovjšem filmu Charlja Chaplina smo že govorili. 8. t. m. je bila premiera v New Yorku, štiri dni nato pa v Londonu. Kakor je že prej vladalo izredno zanimanje, kakšna je najnovejša stvaritev molčečega tvorca, tako gre zdaj po svetu sloves, da je premiera na obeh straneh Oceana povzročila

ustvaril zabavnejšega in globljeja in genialnejšega filma, kakor je to napravil mojster Chaplin. On je napravil vse, je avtor, producent, režiser, scenarist, skladatelj in glavni igralec. Sredi največjega razmaha zvočnega filma, ko se obenem že poraja film v barvah s tretjo dimenzijo, triumfira Chaplin s svojim staromodnim nemim filmom. Samo enkrat izpregovori nemi umetnik. O, celo tudi zapoje - ampak v jeziku, ki ga nihče na svetu ne pozna, ki pa ga razumejo vsi narodi zemeljske krogle.

Charlie je došel v London, kjer bivajo tudi vse tri njegove žene. Njegova prva soproga Lita Grey je v nekem londonskem varietetu. Druga žena Virginia Cherrill, ki je igrala glavno vlogo v filmu »Luči vele-mestac«, nastopa v londonskih gledališčih in v majhnih vlogah v filmu Chaplin je prišel v London v družbi svoje bodoče tretje žene Paulete Godardove, ki ji je v svojem najnovejšem filmu poveril glavno vlogo. Nal sel jo je v New Yorku v slovitom Ziegfeldovem baletu. Za London je kajpa senzacija, da prebivajo tam istočasno s Chaplinom vse tri njegove žene. Prav točno še ni, ali se to Chaplin res oženil s svojo najnovejšo zvezdo, saj je tudi on že zlezel preko 50 let in ima za seboj bridke izkušnje s prvima dvema ženama. Toda v tretje gre rado - in ta stari pregovor cenj najbrž tudi šaljivi Charlie Chaplin.

senzacijo. Chaplin je za film potrošil okrog 2 milijona dolarjev in se pri nobenem še ni toliko zamudil in se tako trudil kakor ob tem burlesknem dokumentu moderne dobe. Filmsko časopisje vprašuje, kakšne filme bi za tolike denarje napravili režiserji svetovnega glasu, kakor so Lubitsch, Sternberg, René Clair, Forst, in odgovarjajo: niti eden izmed teh režiserjev ne bi

Izvrstna opereta o lepi Marieti

Razkošna ameriška filmska opereta se nam obeta. Njen naslov je »Princesa Marieta«, a v Ljubljani se to menda imenovala »Princesa Inkognito«. Igra jo Jeanetta Macdonaldova, ki je pred nekaj leti s svojim prvim filmom očarala Ljubljano. To bo glasben užitek prve vrste, a tudi vsebina je taka, da ostane gledalcu trajno v spominu.

Ze 25 let imajo ameriški odri stalno na repertoarju opereto Viktorja Heberta in prav ta uspeh je pripomogel, da se je podjetje Metro Goldwin Mayer odločilo iz nje ustvariti film in je pritegnilo za glavne protagoniste najboljšo operetno pevco Hollywooda. Za vlogo princese Mariete je bilo kaj lahko najti zvezdo, ki ustreza romanu in operi. Jeaneta Macdonaldova je s svojim glasom, igralskim talentom in lepoto kakor

Jeaneta in stasiti Nelson se zdaj predstavljata po svetu vsej strmeči in občudujoči publiki kot izredno posrečen par. V kratkem ju bomo, kakor rečeno, občudovali tudi v Ljubljani.

Prikupen dečko, kaj? To je Franchot Tone, nova mlada moč v filmu »Njujorške noči«.

Pomladna simfonija

Pravo pomladno in velikonočno razpoloženje bo v Ljubljani ustvarila nova čudovita revija, v kateri nastopita najprikupnejša majcena junaka: Micky in Silly. V Ljubljani bo nova Silly - simfonija tekla od 1. do 4. aprila. Na sporedu so med drugimi elegantni pingvini, (kolorirana Silly - simfonija), parni valjar z miško Micky, nadalje želva in zajček (v barvani Silly - simfoniji), potem pa spet nastopi miška Micky v igri »Tako vam je bilo nekoč«. Posebno ljubki sta barvani simfoniji »Kraljica pomladice« in Velikonočna pravljica. Kakor drugod po svetu, je risani film s svojim grotesknim dogajanjem in ljutko glasbo tudi v Ljubljani osvojil srca starih in mladih. Ni dvoma, da bo nova simfonija, ki je najskrbnejše pripravljena in tehnično na odlični višini, vzbudila mnogo zanimanja.

Una Merbel, mlada, zelo nadarjena igralka, ki jo bodo v Ljubljani spoznali v velikem filmu »Njujorške noči«.

ustvarjena zanjo in je bila takoj angažirana. Težje ji je bilo najti partnerja, ki bo po statusu in glasu primeren za vlogo kapitana Warringtona. Slednjic so poiskali stasitoga Nelsona Eddija, slovečega baritonista newyorške opere Metropolitan. Poskusj so srečno uspeli in delo je bilo kmalu končano. Lepa

Iz akvaristove torbe

O davnih morjih in o piškurjih

Ljubitelje vodožitja bodo gotovo zanimala davna morja, ki so prepravljala stopenjsko ozemlje. Pravtaku sledi srednji zemeljski vek, začeni s kambrijem. Vsedlin kambrijskega morja ne vidimo pri nas, pregledoko so v naročju matere zemlje, Kambrijski sledi silurska tvorba, morske sedimente najdemo n. pr. v Karavankah. Morje se tudi v devonu ni umaknilo, o čemur nam pričajo okamenine nižjih bitij te tvorbe. Njej sledi karbonška tvorba. Gornji karbon ni redek v naših krajih in nam prica o mogočnih tropskih gozdovih, ki so se pogrezali pod

morsko gladino ter se pokriti z morskimi naplavinami pretvorili v premog. Premogovne sklade pa najdemo tudi v poznejših formacijah. Začetek perma je nasel Slovenijo pod morjem, za tem so se pa prikazale kopane, ki so scasoma zopet prišle pod morsko gladino, da bi se kasneje znova dvignile. S permomjenja stari, začenja pa se srednji zemeljski vek s triadno tvorbo, ki je pri nas zelo pogosta in ko je stalo nad našo pokrajino plitko morje, na severu se je pa razprostrl mogočen otok. Morje se je potem še znatno poglobilo. Tekom naslednje jurske tvorbe je morje polagoma odtekalo, za časa kredne tvorbe so štiri na severu le najvišji vrhovi iz morja, konec krede je pa začelo morje ponovno upadati, da bi se v začetku terciara, ki pripada s kvartarom vred novejšemu zemeljskemu veku, torej v eocenu, spet dvignilo,

Anton Čehov:

Ponesrečen napad

Ilja Petrovič Pevlov in njegova žena Kleopatra Petrovna sta stala za vrati in prisluškovala. Na drugi strani vrat - v majhnem salonu, - sta si mlada zaljubljenca pravkar razkrila ljubezen. Mlada zaljubljenca sta bila Nataša, domača hči in Suškin, učitelj mestne vadicne.

»Ujel se bo.« je zašepetal Pevlov, ki je od same neučakanosti drgetal in si mencial roke. »Pazi, Petrovna! Kakor hitro bo začel govoriti o čuvstvih, vzemi s stene sveto podobno - in greva blagoslovit mladi par. Tega bova dobila... Blagoslov s sveto podobo drži boljše od vseh zakonov in predpisov. Potem se ne more več izmazati, čeprav bi poizkušal kaj doseči pri sodnji. Zakaj tudi sodnja prizna blagoslov s sveto podobo za obveznega!«

Za vrati se je pletel ta pogovor: »Nikarte! je rekel Suškin in prižgal užigalico. »Nikoli vam nisem pisal pisem!«

»Pismo sem takoj spoznala! Oh, čudovito je bilo! Vi, ki podučujete ka-ligrifično pisavo, pa ste napisali to pismo kakor kak osmošolec!«

»Hm! To ni važno. Pri lepopisju

ni bistveno, ali kdo lepo piše. Nekrasov je bil pisatelj, a pisal je kakor kak prvošolec, da je človeka kar sram če pogleda njegovo pisavo. V zbranih delih si lahko ogledate njegovo pisavo.«

»Takšen je bil Nekrasov - a to pismo ste pisali vi!« (Vzdihnila je.) »S pisateljem ali pisnikom bi se rada omožila. Gotovo bi mi dostikrat napisal kakšno pesem v spomin in me zmerom oboževal.«

»Pesmi vam lahko tudi jaz skujem, če hočete!«

»O čem bi lahko pisali?«

»O ljubezni, o čuvstvih... o vaših očeh. Brali jih boste in prevzeli vas bodo. Solze vas bodo obile! Toda - če vam napišem lirične pesmi ali vam bom smel potlej poljubiti ročico?«

»Oh, moj Bog! S tem lahko takoj začnete!«

Suškin je poskočil, zgrabil njeno okroglo zalito, po milu dišečo ročico in jo pritisnil na usta. Med tem je zaviljal oči.

»Hitro, vzemi sveto podobno! je zalpilal Pevlov in dregnil ženo s komolcem.

In ne da bi se le količkaj obotavljal, je na stečaj odprl vrata.

»Otroci! je zamrmral, dvignil roke in mežikal z očmi, kakor da bi mu

nakar se je začela gladina znova nižati, a na Notranjskem in Primorskem sta nastala dva prostrana otoka. V poznem eocenu so kopnine vedno bolj naraščale. V oligocenu je opjuskalo morje naše vzhodno hribovje, ni pa preplavljalo našega južozapadnega dela. Konec oligocena se je morje popolnoma umaknilo, v pliocenu se je pa spet dvignilo, da bi se v miocenu vedno bolj zniževalo ter se konec pliocena končno poslovilo.

Terciaru je sledil kvartar s štirimi ledenimi dobami, ki so spremenile mnoge naše doline v jezera, in z aluvijem, ki je doba rečnih naplavin.

Kakor sedaj za časa plime in oseke, tako so natekala in odtekala, samo v večjih razmerah morja v teku milijonov in milijonov let pod vplivom zemljo oblikujoče, v njenem globokem naročju dejstvujooe sile.

Vode so oživele, v težnji po razmnoževanju je začelo veselo rajanje. V potokih na Barju vidimo prav lahko potoečne piškurje

na delu. V začetku astronomske pomladi se je videlo v Farovcu majhne skupine po 10 do 20 piškurjev pri drsti. Drže se z gobčkom na kamenju, često se pa pednimi mlečniki poprimejo tilnika kake ikricne, se ovijejo okoli nje, pri čemer oplajajo ikre, ki jih samica z močnimi tresljaji trupa izpušča. Mladiči se izležejo v teku treh tednov iz iker, ki so raztresene po vsem potoku, kjer obliče med kamni. Mladiči se takoj zarijejo v blato. Slepí so in ko dostejejo v 4. letu do 20 cm, spregledajo. Tedaj so dosegli spolno dozorelost, nakar se v pomladi zdrste, po drsti pa poginejo.

Akvarirajoč v tem rajskem času v prirodi, opazimo povsod večje jate ribic, ki se pripravljajo na drst, če že niso pri svatbi. Tudi vse ostale vodne živalce so se zbudile, rastline se pa zibljejo v sončni svetlobi, pozdiravljajoč vse oživljajočo pomlad.

O. S. Podatki o morskih transgresijah so v glavnem iz zadevne knjige g. dr. I. Rakovca.

Žena v sodobnem svetu

Štipendije za univerzitetno izobražene žene

»Politika« je objavila naslednji razpis: Organizacije Udruženja univerzitetno izobraženih žen vseh držav podeljuje stalne ali začasne štipendije ženam z namenom, da jim pomagajo v njihovi spolnitvi za znanstveno delo. Za šolsko leto 1936/37 so rapisane te štipendije:

Centralna uprava univerzitetno izobraženih žen podeljuje 300 funtov šterlingov za spopolnitev študija iz matematike, fizike, kemije, geologije, biologije ali eksperimentalne psihologije. Predložiti je treba vsa svoja znanstvena dela zadnjih 5 let v francoskem, angleškem ali nemškem jeziku. Kandidatinja lahko sama izbere državo, v kateri hoče študirati.

Angleška štipendija podeljuje 100 funtov šterlingov in stanovanje v domu Udr. ženja v Londonu. Izbor študija je svobodn.

Ameriška štipendija znaša 500 šilingov. Treba je priložiti svoja znanstvena dela iz zadnjih 5 let v francoskem, angleškem

ali nemškem jeziku.

Špansko ministrstvo za zunanje zadeve je stavilo Udruženju U.J.Z. na razpolago štipendijo 4000 pez. Reflektantka mora znati španski, a znanstveno raziskovanje mora vršiti na polju prirodnoznanstva ali zgodovine, filozofije, književnosti, umetnosti in to v Španiji.

Svicarska štipendija nudi enomesečno brezplačno bivanje v Švici v mesecu septembru 1936 ter plačilo potnih stroškov dotični prošilki, ki bo najbolje obdelala eno od sledečih tem: vpliv Društva narodov na našo državo; kako izkoristiti srednješolski potik za propagiranje ideje mednarodnega sodelovanja; razvoj pacifizma. Štipendijo daje ženevska sekcija Udruženja U.J.Z.

Za te štipendije se morejo potegovati vse članice Jugoslovenskega udruženja univ. iz žen. Natančnejša pojasnila daje tajnica glavnega Udruženja ga. Zamboni Beograd, Dobračina ulica 39.

Vloga ženske v prebujanju Indije

Ženski listi vsega sveta so zadnji mesec ob priliki ženskega kongresa v Kalkuti mnogo pisali o indijski ženi in o njeni vlogi v prebujanju narodov Indije. Mnenja so, da je ta vloga pomembna, kajti žene pridno sodelujejo pri vseh akcijah narodnostnega gibanja ter zadržujejo moške, da ne pijo pijačo tujega izvora in stojijo pred trgovinami, v katerih se prodajajo predmeti, nad katerimi je bil izrečen bojkot. Mnogo uglednih žen so že vrgli v ječo, skupno s prostitutkami, ki so v Indiji večinoma močno sifilitične.

Ženske akcije v pogledu socialne in higijenske pomoči narodu se čedalje bolj množijo in indijski reformatorji in politiki visoko cenijo delo žen ter podpravljaio njihovo sodelovanje in skupni borbi. Indijska žena se je za vedno osvobodila harema, imenovanega »zenanah«. kajti tudi moške so spoznali, da more ženska, ki je razvila svojo inteligenco mnogo več koristiti kot pa otopena samica.

Francozinja Claire - Charles Géniano je posebno navdušena za Pratimo Dévi, sinaho največjega indijskega pesnika Rabindranatha Tagoreja. Pratima Dévi je nadarjena umetnica, ki zna izvrstno združiti čuvstva in običaje Indov s tehniko zapada. Nameščena je na vseučilišču Santiniketan v Bengaliji, ki ga je ustanovil Rabindranath Tagore.

Toda Pratima Dévi se s tem ni zadovoljila. Spoznala je, da mora danes tudi ženska biti sposobna za to, posvetiti svoje sile javnemu delu za blagor ljudstva. Kmalu je postala predsednica velike ženske organizacije, ki ima svojo podružnico v vsaki pokrajini in ki se bavi z vsemi problemi, ki danes zadevajo napredno žensko: s političnimi pravicami, z enakopravnostjo v družini in družbi, z napredovanjem žen v službah. Odbor pošilja posebne deputacije na vlado toliko časa, da doseže svoj smoter. Samo s prizadevanjem teh žen so bile odpravljene nekatere navade, močno zakoreninjene v tradiciji indskega naroda, a silno škodljive za njegovo zdravje. Ena teh navad je bilo predvsem sklepanje zakonov med otroki. Sedaj se indsko dekle ne sme poročiti pred 16. letom. Vprašanje ločitve, ugodne za ženo, pa še ni rešeno.

kljub vsem naporom ženskih organizacij. Kajti umevno je, da v deželi, kjer vlada toliko predsodkov, napredne ideje še niso zajele široki množici indskih žen, ki so še vedno zaprtne po haremih, kjer žde v nevednosti. Ker ima žena mati v družini velik upliv, je posebno važna vzgoja ženskega naraščaja tudi med preprostim narodom, iz katerega bodo izšle bodoče matere.

Kongres indskih žen se posebno zavzema za pravice obrtniških in tvorniških delavk, katerih položaj je strašen. Nečloveško jih izkorišča prav tako indski kot angleški kapitalist.

Sambala Ghose vrši med preprostimi ženami posebno dobro delo. Ker vlada po-

sebno glode nege dojenčkov velika nevednost, hodi ta žena, ki je diptomirana babica, od vasi do vasi in poučuje matere v prehrani in negi malih otrok. Neka druga žena je v spomin svojih dveh umrlih hčera ustanovila zavod, ki ima namen pošiljati na deželo bolniške strežnice, neke vrste oskrbne sestre.

Po vseh večjih krajih ustanavljajo žene neke vrste bolniške postaje, kjer nudijo brezplačno pomoč zlasti indskim šolarjem. V vsaki vasi deluje - predvsem po prizadevanju žen - poseben vaški komite, ki se mora baviti z zdravstvenim in higijenskim stanjem vasi.

»Pajčolan pred bivališčem Indijske žene« je naslov knjige, ki jo je nedavno napisala Svicarka Frieda Hauswirth (Schleier vor Indiens Frauengemächern). Kogar zanima usoda indijske žene, bo z zanimanjem segel po tej knjigi, tembolj, ker je bila pisateljica sama deležna te usode, saj je bila celo vrsto let sama poročena z Indijcem, dokler jima predpisi kaste niso napravili toliko težkoč, da sta se morala ločiti. Poleg neposredne preteklosti opisuje knjiga tudi današnje stremjenje izobraženih Indijek za osvobodjenje žene. Posebno zanimivi so pa zgodovinski izsledki, ki pričajo, da je bila nekdanj tudi Indijska žena svobodna, dokler se ni pod uplivom kaste brahmanov zakoreninilo prepričanje, da je ženina duševnost manjvredna, da mora torej žena živeti pod absolutno nadoblastjo moža. Knjigo priporoča sam Rabindranath Tagore, kar je najboljšje jamstvo, da so podatki v knjigi verodostojni.

V nekaj vrstah

Turčija izda v kratkem zakon o pospeševanju turizma. Posilali bodo strokovnjake v razne dežele, ki bodo na licu mesta proučevali organizacijo za povzdigo tujkega prometa. Neka velika trgovina v New Yorku je nedavno preskušala vrednost prijaznosti s kupci. Vsemu osebuji je bilo naročeno, naj bo nekaj dni posebno prijazno do kupecv, nekaj dni pa naj se bolj malo briga zanje. Uspeh preizkušnje je bil, da je vsak kupec v dnevih prijaznosti potrošil povprečno 90 centov, v drugih dneh pa 25.

Neki Madžar je ukradel in pil čist alkohol. Ko je v pijanosti prižgal cigareto, se mu je špirit v ustih vnel in nesrečnež je v malo minutah umrl v grozih bolečinah.

V Berlinu so praznovali 50-letnico avtomobila. Tvrdira Daimler in Benz je namreč pred 50 leti prijavila prvi patent za avto z bencinskim pogonom.

Za orjaški novi parnik Queen Mary so morali naročiti tudi velike množine porcelana in steklene posode. Nabavili so 50.000 krožnikov, 14.000 skodelic, 10.000 tas, 17.000 čaš in 8000 posodic za čaj.

V globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da je naša ljubljena mati, stara mati, teta in tašča, gospa

Kristina

Lichtenegger

vdova sodnega sluga, dne 28. t. m. po kratkem trpljenju, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb bo v torek, dne 31. marca 1936, ob 4. uri pop. iz hiše žalosti, Suvoborska ul. 16, na pokopališče k Sv. Križu. Ljubljana, 29. marca 1936. ZALUJOČI OSTALI.

ALOJŽJ PAULIN, veter. inšpektor, naznanja v imenu sestve AMALJE in brata MIRKA ter ostalih sorodnikov, da je njegova ljubljena sestra, ozir. teta in svakinja, gospodična

Ana Paulin

blagajničarka grad. podjetja G. Tönnies

dne 28. t. m. po dolgotrajnem trpljenju, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v torek, dne 31. marca 1936 ob pol 6. uri popoldne, izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 29. marca 1936.

Po dolgotrajnem trpljenju je preminul, večkrat previden s svetotajstvi naš ljubljani soprog, sin, brat, svak in stric, gospod

Leon Bernik

ZASEBNI URADNIK.

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, dne 30. marca 1936, ob 4. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 29. marca 1936.

ANA BERNIK, mati; MARIJA BERNIK, soproga; VALENTIN, brat - in ostalo sorodstvo.